

interim expiret facultas Confessarii, quam forte ad tempus habeat, quia adhuc durat quod causam non solum captam, sed etiam judicatam ad effectum moderandis suam sententiam.

297. Sed inquit Brancanus noster disp. 22. art. 10. n. 23; ut fieri possit beatitudo, & valide mutatio satisfacionis multo tempore post confessionem primaria non sufficere, quod Sacerdos recordetur peccatorum premitentis, sed necessario iterandum esse confessionem peccatorum, ob quod fuit imposita, quod probat, quia actus mutandi pentecontit jam impositum effactus Sacramentum novum: ergo si requirit alias Sacramenta partes, atque ideo confessionem novam, quia confessio jam præterita, nequic moraliiter ejus comparsus conferti ob nimis longitudinem temporis interjecti jam clapsit. At hoc diximus i. e. nimis rigorem sapere, & quae sufficientem fundamento, & verum quidem est Sacerdotem licite operari non posse, si proportionem satisfacionis ad peccata non servat, & in eo causa talem proportionem servari non posse, nisi peccata jam confusa per oculos habet, hoc est sufficientem eorum motuum saltem confusam, at falsum est etiam post longum tempus hanc haberi non posse, nisi per iterationem pentecontit confessionem, nam potest enim ex lege habere

DISPUTATIO XXII.
DE SACRAMENTO
EXTREMÆ UNCTIONIS.

ARTICULUS PRIMUS.

*An extrema Ullio sit verum Sacramentum
nova legis.*

Nonius extreme Unionis intelligitur in Ecclesia unctio Olei benedicti, quo infuso in extremis constituto adjunctus quibusdam precibus a Sacerdote confertur; & quia hoc Sacramentum est institutum ad delendas peccatorum reliquias, & Sacramenti Penitentiae complementum existimatum est a Patribus, ut locutus Concilii Tridentini, l. xii, idem connexione huic Sacramenti cum precedentie Penitentie potularit; ut immedia-
tissime post illud de hoc agamus. Et cum extrema Unctio hoc Sacramentum appelleretur, quia extremitate loco suscipitur in fine vita, & post alia Sacramenta, ratio etiam perit, ut de hoc Sacramento ultimo loco agatur in tractatu de Sacramentis. In
hic igitur ultima Disputatione de Sacramentis de hoc Sacra-
mento agimus juxta doctrinam traditam, & ordinem servatum
l. 4. sent. disp. 6 breviter repetendo ibi dicta ad moralitatem spe-
ciantia, ut haecens de aliis Sacramentis agendo fecimus; quia
ut modo dicabamus, haec est ultima unctio, quam homo via
recipit in extremis laborans, & ex hac vita migraturus ad
alam: primam enim unionem recipit in Baptismo, secundam
in Confirmatione, tertiam in collatione Ordinis Sacerdotalis,
quartam, & ultimam in Sacramento extremae Unctios, ut
optime cum pluribus aliis Bonae, discurrat tractatus de Sacra-
mentis disp. 7. de Sacramento extremae Unionis qu. un. ab initio,
plura autem repetemus de hoc Sacramento ex disput. cit. quam
haecens de aliis Sacramentis fecimus, quia omnia sere ibi
dicta ad moralitatem spectant.

QUÆSTIO PRIMA.

De existentia, institutione, & definitione hujus Sacramentii.

Ab hujus Disputationis inicio de existentia, & infinitudine illius Sacramentum in primis discurrendum est, quia negant olim Valdenses, & Albigenses, hoc esse verum, & proprium novae legis Sacramentum, & non etiam negant Lutherani, & Calvinisti, & licet Catholicci omnes teneant extremam Unionem esse verum, & proprium Sacramentum, sicut alia nove legis Sacraenta, tamquam fidei dogma, non defuerunt tamen, qui putarunt hoc Sacramentum non suffit immediate a Christo Domino institutum, sed ab Apostolis, quoniam apud nullum Evangelistam, institutionis huius Sacramenti fit mentio, quare haec duo puncta sunt breviter in hac prima questione relata videntur iuxta dip. 6. cit. q. 1.

cerdos sive iterata confessione. Quod si ipse non recordetur, sufficit etiam quod ei in memoriam reducatur ab ipso penitentiis, et ab eo nova accusatione, & absolutione. Et actus mutandi penitentiam in tali casu non est omnino novus, & a priore diversus, sed potius se habet, tamquam complementum, & modis differentes ejusdem iudicis Sacramentalis, ut supra dictum est, & sufficienter certe pro malitia unitus cum preterita confessione, & absolutione, quia fecit executo penitentia post quoddlibet tempus moraliatur unitus cum tunc Sacramento, et qui pars integratrix eius, ita, & communatio, eò quod usque ad executionem maneat adhuc velut apertum idem iudicium, & tribunal, & suspensum, atque incompletum iudicium, quo etiam pacto iudex qui reum ad certam poenam condemnavit, potest, quoque ea completa non sibi rationabilis causa de modere, & temere, ut Jurifconsulti communiter docent. Ad majorum questionis huius intelligentiam hic ulterius disputari solet, an post iniuncta sibi penitentia satisfacere per indulgentiam suscepitionem, adeo ut indulgentia suscepta cetera obligatio cam- diplendi, de qua difficultate egimus ex professio queat. 23. cit. art. 2. & rursum agimus infra tractando de Indulgencis.

Primò conveniunt Catholici omnes contrà Hæreticos
relatos extremam Unctionem eis verum, & pro-
prium Sacramentum, tamquam dogma de fide, ex Scripturis,
Concilii, Patribus, & traditione, ac definitione Ecclesie expre-
sse deductum, & quidem ex Scripturis licet aliqui hoc probant
ex Evangelio Marci cap. 6. ubi de discipulis ad concionandum a
Christo misit air, quod ungeret eos multos agres, & sanabat
& dicunt, quid haec unctione uectabantur Apololi ex praescripto
Christi, non tantum ad salutem corporum, sed præcipue animarum.
Communis tamen, & probabilius opinio negat ex
hoc loco sufficienter hoc Sacramentum probari, negatque un-
ctionem illam, que tunc ab Apostolis exerceratur, sicut hoc
Sacramentum, fed potius suis aut quamdam præventionem
& admirableness eius, ut indicavit Cone. Trid. fess. 1. cap. 1.
ubi de hoc Sacramento loquens ait: *Apostolus Marcum quidem in-
fusum, per Jacobum ducem promulgatum,* dicitus autem in-
finiari, quod non expries proponit, sed admirabiles, &
obscure indicat, hoc igitur Sacramentum apud Marcum huius
duaxter infusum, & admirabilem, seu figuratum eo modo,
quo Sacramentum Baptismi dicitur infusum fusile in Bapti-
smo Joannis, quia nimis hic fuit umbra, & figura illius. Qua-
re melius, & firmius probatur haec veritas cum Scoto 4. dist. 23.
quæcum Epistola Jacob. 5. ubi inquit: *Informaris quis ex vo-
bis, inducas Presbyteros Ecclesie, & tene super eum, angentes
eum olos in nomine Domini, & oratione fidei salvabiles infirmorum, &
alleviabis eum Dominus, & si peccatis, remittentur ei.* Et hoc
fuso testimonio ad hanc veritatem probabant non solum uran-
tiori Scotisti, & aliis Auctoreis passim, sed etiam Concilium Flo-
rentinum, & Tridentin., & Sammi Poniticas Innocuentis Pri-
mus, & Tertius, ac plerique Patres infra citandi. Et quidem ra-
tionabiliter, quia haec verba Apostoli continent omnia, quæ
ad effientiam vel Sacramenti sunt necessaria, continent enim
primo ritum exterrum sensibilem materiam, & forma confor-
mant, scilicet, unctionem olei, & verbo, seu oratione Sacer-
dotis, deinde designatur Minister, scilicet, Presbyter, & sub-
iectum hujus Sacramenti capax, scilicet, fidelis infirmus, &
tandem per alleviationem infirmi, & peccatorum remissionem
designatur effectus, & gratia Sacramentalis ex efficacia unctio-
nis per oleum, & orationem fidei data, quæ omnia, & singula
latius in sequentibus explicabuntur, ergo efficaciter ex hoc lo-
co Sacramentum extreme Unctionis probatur, nam ad effi-
cientiam vel Sacramenti requiriuntur, & subiectum exterrum

stabile certa materia, & forma constans, & infallibilem promis-
cionem habent gratia sanctificantis, quia omnia continentur
in preciatissimis Jacobis verbis figurantibus ritum sensibilem sacram
habentem spiritualem vim ad salutem, & sanctificationem animarum remittendo peccata.

gratiam producit, si fortè illam non inventis propter aliquod
peccatum invincibiliter oblitus vel auget, si eam inventis i &
tandem probatur ex praxi Ecclesie Romanae, quae veram habet
Sacramotorum doctrinam de Hereticis cap. Ab uobis namque, &
ex Concilio Constantino in Confite. Martini V. ergo ex prin-

⁴ Neque rationabiliter Hæretici, ut diximus loc. cit. negant Epistolam illam esse Canonicam, nam pro tali definitio nite in Concilii Provincialibus Laodicens. can. 59. Milevit. can. 7. Carth. 3. qui interfuerit, & subscriptus. S. Augustinus can. 47. que Concilia confirmata sunt à festa Synodo generali, & hoc idem po stea definitum fuit in Concilio Florentino, & Tridentino infra citandis, & eti conitans Patrum sententia, quos huse Bellarminus adductus lib. 1. de hoc Sacramentis c. 3. & Higaeus 4. diff. 23. quatenus in Compendiario, ac Henricius lib. 2. c. 2. qua- cipis fidei evidenter deducitur dari hoc Sacramentum in Ecclesiâ, in qua referit D. Hieronymus in cap. 14. Olcesem tempus usitatum esse, & morem suisse in extremis vîte, & mortis agone certantes injungit oleo sancto ad pupillat intelligi, nisi de hac unctione Sacramentali, quia nullus illius mos est in Ecclesiâ, ut gendi certantes in agone mortis, nisi hoc Sacramentum, ut Faber nostrar. assertor diff. 4. un. de Sacramento extremitatis utilius q. un. cap. 2. circa finem.

⁷ Quartò tandem probatur ratione à Scoto loc. cit. indicata

authenticam, & canonican, & à D. Jacobo editam, sicut alias ab Apostolis verē conscriptas. Sed adhuc instant Heretici, dato quod est: Canonica, ex ea non efficaciter deduci unioneum illam esse Sacramentalē, quia in ea non habetur mentio de aliaunctione, quam de simili illa, que utebatur Apostoli Marci, eam quā concelebratio non fuisse Sacramentalē. Verum negandum est afflūsum, quod in Epistola Jacobi non sit sermo de Unione alterius rationis ab ea, que legitur Marci 6. cùm exp̄s̄t̄ ibi dicat Apostolus Presbyteros Ecclesie ad hanc Unionem vocandos esse, & eam a peccatis expiare, quod alteri illiunctione non convenient, que ut supra dictum est, solum deliceribat principaliiter, & immediate ad fanandas infirmos, & eos per hoc diponendos ad credendas Christi doctrinam, & eam amplectendam. Nos negamus tamen hanc Unionem à Jacobo commendatam, & promulgatam aliquam habere proportionem cum ea Marci 6. quatenus, & ipsa aliqua modo in fursū declarando ea curandam quoque iniuritatem corporalem ordinatur, siue illas, quatione dicitur a Concilio Tridentino per illam Marci insinuatam fuisse quatenus, scilicet, illa hanc ipsam adumbravit, & aliquando insinuandū significavit, ut confabex verbis ejusdem supra relatis.

⁵ Secundò probat hęc veritas ex Concilis, & Patribus
nam Concilium Gablonense, quod temporibus Caroli Magni
celebratum est sub Leone Tertio citra annos 813, c. 48. decer-
pit: *Informis secundum Beati Jacobi documentum velo, quod ad*
Episcopis beatitudinis debere a Presbyteris ungi, & pauci post al-
legatis eiusdem S. Jacobi verbis subibit. Non esse habendum
& in gratia existens aliquia talia pectata in exitu, & sine his
vita habeas, quia homo frequentissime peccat, & non tunc
timet hiujusmodi peccata iuxta hanc vestigia Proverb. 14. *septies in die*
eadis iuhu; ergo congeruum fuit, ut Deus Sacramentum initiat
quod homo iuhu finaliter hac viae a reverentibus aliquo tempore
immedio resoluatur, & a cleis leviter securus.

8. In oppositum obiciunt Heretici, primo quia non penderimodio recta via ad gloriam teneret.

guibus. Traditur hec cedam veritas in Concil. Senonensi, e. de extrema Uctione, & in alio Concil. Mogunt. cap. 34. & in Florent. in decreto Eugenii, & alii a Bramante nostrarum relatione tom. 3. de Sacramentis disp. 11. art. 3. tandem in Trident. feb. 14. cap. 1. de extrema Uctione, ubi habetur: *Hoc Sacramentum in Corde Domini infusum est; apud Marcum quidem insinuatum, per Jacobum autem Apollonium, ac Dominum fratrem fratris commandatum, & promulgatum.* Probatum est ex Patribus, qui huic sancti Iudei vni familiantici, & peccata remittendi tribuimus nam D. August. ser. 15. de tempore docet superveniente infirmitate agrotum Christi Domini corpus accipere debere, & exinde proprium ejus corpus ungendum esse, ut impetraret in eo illud, quod dictum est in D. Jacobo Epistola, *infirmari quis in ipsis & additum hoc modo corporis sanitatem, & peccatorum indulgentiam obtinetur.* Bernardus in vita Malachia Episcopi circa finem referit illum in fine vita hoc Sacramentum postulatum. Joan. Chrysostomus lib. 3. de Sacerdotio inquit, *Sacerdotes non modis, cum nos regenerant, sed etiam cum infirmos oleo ungunt, indulgere peccata, quod ex relat. D. Jacobo verbis confirmatur.* Idem insinuat videtur Dionyphus Areopagita e. de Ecclesiastica Jerachia in fine, ubi loquitur de uunctione vivorum, que post communionem habet, & sanctificante hominem. Plura etiam in hujus verisitionis confirmatione sumi posunt ex Hieron. Hierof. Cathec. s. & Beata lib. 2. in Marcum c. 14. & Jacob. 3. Ex quibus constat vanam esse Haereticorum calumniam, qui nobis obiciunt nullam apud Veteres reperiendi huius Sacramenti mentionem.

2. Respondetur ex iam dictis loc. cit. negando minorem, quia in primitatis Apostoli verbis non est sermo de fide Ministrorum, ita quod necessario requiratur fides in Ministro. & ab illa effectus Sacramentum endatur. sed lib. 11. sermo de fide Fidelium, quod dicitur: *Proponitur omnium certet, primo quia non penitus a fide Ministrorum, quod Sacramenta suos conferunt effectus, nam etiam si his in fidibus, Sacramentum suum fortior effectus modo intentionem habeat faciendo, quod Christus fecit; non autem haec usq[ue] suntio confiter effectum ex sententia Jacobini loc. cit. idem Ministrorum requirit, ut ex illis verbis colligatur. Et oratio sedis fabrabi informatur: ergo haec usq[ue] nos est velut ex parte, & propriis Sacramentum. Deinde si haec usq[ue] effectus Sacramentum haberet effectum infallibiliter, ut patet ex dictis de Sacramentis in genere, at non habet, quia hoc Sacramentum ponitur causativum fati, non tantum animae, sed etiam corporis, non tempeste hanc causat, ut in plurimè contatur, quod hoc Sacramento sufficit non convalefere, ergo non est Sacramentum vere, & proprie dictum, quia verum Sacramentum ex promise fidei obicem non ponenti infallibiliter fauimus, & confert effectus. Nec dicere juvat salutem corporis esse tandem effectum secundarium huius Sacramenti, non vero primaria, nam Sacramenta suos etiam efficiunt lectionarios infallibiliter conferunt, cum utramque effectum continente ex divisione promissione, que defraudari non potest. Denique etiam ipsius anima fati, & peccatorum remissio in prefatis Apollo-verbis non est infallibiliter promissa, sed tantum per modum deprecationis, sicut promittitur corporis sanitatis, ut patet ex parte contextu; ergo &c.*

3. Respondetur ex iam dictis loc. cit. negando minorem, quia in primitatis Apostoli verbis non est sermo de fide Ministrorum, ita quod necessario requiratur fides in Ministro. & ab illa effectus Sacramentum endatur. sed lib. 11. sermo de fide Fidelium, quod dicitur:

¶ Tertio probat eadem veteris ex traditione, & definitio-
ne Ecclesie, & in primis extat celebrare tenuimur Innocentii
Primi, qui floruit anno 402, etenim in Epistola ad Decentium
cap. 8. de hac unctione Christianum locum adductum Jamii
exponit, & circa finem docet hoc Sacramentum in verbis Apo-
stoli Jacobi contentum à Presbyteris ministriari debere ergo tan-
tibus, non quicunquecumque, sed Christianis qui tantum hujus
Sacramenti sunt capaces. Eamdem confirmat vetitatem in e.
Unico Cum versiculis de Sacra unctione, ubi unctionis visibili-
tatem, de Jacobis locutus est, dicit esse signum invisibilis
unctionis interioris, atque adeo Sacramentum; & quod si dega-
sumus vel agamus vel angere, quid defugiat, hoc est, vel primum
Sacramenta pendas; sed id est ferme de fide Ecclesie, in cuius
fide Sacramento administrantur, unde per orationem fidei
praeclaris verbis non debet intelligi fides Christi (subjectiva), sed
objecitiva, quia nimirum oratio adhibita à Minister ad hoc Sacra-
mentum confidendum verbum. Dei concinere, & ministrare
Sacramenta, quod si faltem objecitiva debet Minister in mente pra-
habere, dum infirmo hoc ministerat Sacramentum, qui len-
tu etiam fidem habere debet in aliorum administratione. Ad
Confirmationem dienduum, duplice esse huius Sacramenti
estendum, ut ex diensi contabit, unum principalem, & con-
tum nimirum conferre gratiam, & dimittere peccata venia-
lia finaliter, illi infirmis obiceat ponat; alterum vero fecundum
et minus principalem, & non ita certum, quia semper

& in significacione equivaleret quinque formis singillatim prolati; ergo quinaria illa formarum repetitio, que fieri solet, non est esseencia hujus Sacramenti, sed potius de integritate eo modo, quo manus, & pedes in homine dicuntur ejus partes integrales, non autem essentiales, cum tota hominis essentia physica in corpore, & anima confusat, quoniam re vera sub una tali forma completer ex integro tota eadem formam significatio absque materiali repetitione omnium illorum verborum. Unde juxta hanc sententiam, qui satis probabilis est, si in primis janum mortuorum creditur, poterit Sacerdos partes magis obvias quinque sensuum illinire, v.g. unum oculum, aurum, naren, tabuum, & aliquam aliam partem profectu tactus, qui ubique est diffusus, idque celeriter nullo facto signo Crucis, & simili, ac semel hæc verba proferte. Per istam ultimam indulget ribi Dominus quicquid deliquisti, aut peccasti per oculum, auditum, odoratum, gustum, & tactum. Et quidem in eum necessest potest hic modus exerceri potius, quam finitur agrotus absque hoc beneficio mori, idque etiam Suarez admittit disp. 42, fect. 2, juxta quam sententiam explicanda sum Concilia, qua docente iungendis & eis omnes sensus cum singulis formis singillatim prolatis de necessitate precepti, & quando gravis non urgunt necessitas. Dices in singulis speciebus Eucharistia, necessest sensu singula forme singillatim prolatas, acciun in singulis Ordinibus conferendis necessaria sunt singule formes partiales ad validitatem Sacramenti; ergo si etiam dicendum est, in proposito. Negatur omnino paritas, non enim est eadem ratio, quia per diversas formas partiales Ordinis diversa potestates spirituales sunt exprimenda, qualia collatione cuiusque Ordinis conferuntur; & per singulas formas partiales Eucharistia distincti termini exprimi debent, qui per se, & ex vi verborum sub speciebus Eucharisticis praefentes sunt. At in Sacramento extrema Unctionis formam exprimenda sicut peccata, que per singulos sensus fuerit commissa hæc autem aque bene explicari possunt per plures formas partiales singillatim prolatas, ut per unam solam totalem pluribus aliis equivalentem, ut jam explicatum est, & notat Amicus disp. 19, fect. 4.

38 Quartus alii docent in casu necessitatis unicam etiam sufficiere unctionem, in quaenam corporis parte fiat, & sub una forma tantum omnes corporis sensus exprime. Ita Sylvius, Beccan, & ex nostris Poncius, & Hiquens, & probabilem putant Suarez, Cominchius, Layman, Caspens, Amicus, & alii Recentiores, eamque approbatote Universitas Lovaniensis attestante, & similiter approbatote Ostavio Tricarenio Nuncio Apostolico in Germania apud Dianam loco, qui quierat graffante peste eam expresse proponunt. Pafolare Mechlinense de Sacramento Unctionis canon. 9. & Pataviecan. 11. sub his verbis. In novis contagiosis, & peste graffantis, ut periculum evitetur, sufficiunt hæc sensus organum magis uncinio expeditum dicendo. Per istam facilius indulget ribi Dominus quicquid deliquisti per oculum, auditum, odoratum, gubernum, & tactum. Pròbatur etiam ratione, quia non conflat necessaria esse ad validitatem Sacramenti, quod omnes sensus in omni caufo inangantur, & illa unica unctio cum tali forma significat sufficientem effectum Sacramenti; ergo &c. probatur aliuscum, quia si id confitaret, verbius effec ex verbis Apolito Jacobi Ungentes eum, &c. vel ex utri, & praxi Ecclesiæ; non primum, quia sicut ex illis verbis Math. ultimo Baptizantes eos non colligunt, nisi una ablutio ad Baptismi validitatem necessaria, ita ex illis verbis Ungentes eum non colligunt, nisi quid debet infirmus innangi, sive id fiat in una corporis parte, sive in pluribus, nam hæc modo fiat, sive illo homo sicutur vere innangi. Neque secundum dici potest, non nisi Ecclesiæ non declarat, que sunt essentia, & sine quibus Sacramentum non fieri, sed solum sicut fieri debet, quando nulla urge necesis, si vero id necesisst sic necessitate Sacramenti, five solidum præcepti. Nec tandem ex Concilio id colligi potest, quia Tridentin. sessi. 14. cap. nullum eorum unctionum numerum pro materia Sacramenti assignavit. Florentinus vero in decreto de unicione Armenorum hæc leprum affligent actiones, scilicet, in quinque sensibus, & præterea in renibus, & pedibus, cum tamen confit ex dictis factis haec duas ultimas ex communione sentientia ad validitatem Sacramenti non esse necesis, plane neque dici potest, quod taliter reliqua quinque sint de mente Conciliū necessaria, cum non sit major ratio de illis, quam de his.

39 Confirmatur, quia unctio Graecorum talis est, ut nullum infuso organum inangat, sed per unctionem factam in specie in modum Crucis, ut in fronte, genis, & mento unctionem organorum sensus comprehendat, quos tamen dicendum non est in rebus ad validitatem hujus Sacramenti nec-

riis deficer, sine urgenti ratione. Non verisimile est Ecclesia Romana, quæ est Magistra veritatis, permittere, quod non est esseencia hujus Sacramenti, sed potius de integritate eo modo, quo manus, & pedes in homine dicuntur, ut supra sensum regulam Canonicas in suis Ritualibus doceant, ut supra sensum regulam falsam existimaret, & contraria Sacramenti validitatem. Alias duas rationes vide loc. cit. deductas ex proportione ad Sacramentum Preuentum, & Eucharistie. Debet tamen semper in calu talis unius unctionis fieri in forma mentis quinque sensuum, nam si in formamento fieret de uno tantum sensu, verbi gratia, visu, forma non significaret sufficiens effectum, ad quem conferendum Sacramentum, hoc est institutum, qui est gratia, que remittant peccata quinque sensuum, vel illis mediatis patrata; statim in forma nullus exprimeretur sensus expressus, ut habeat in forma Ambrosianæ, & Veneta superius relatatis probablest, quod adhuc sufficeret, quia adhuc per verba in eis contenta totus Sacramentum effectus sufficienter significatur, scilicet remissio peccatorum per sensus commissorum.

40 Quinto tandem Brancatus noster tom. 3, de Sacramentis disp. 11. art. 4. & 13. aliter omnes, & singulas unctiones esse de essentia hujus Sacramenti, quando omnes fieri possunt cum autem supervenient mors, illa solùm sunt de essentia, que jam facta sunt, & una, si una tantum facta est, hoc enim inquit videtur divine pietati maxime consonane, ex institutione enim non potest unctio dari, nisi in extremis positio, ergo nisi etiam suffectus institutum, ut unctio, que pro illa extremo dari potest, si sufficiens, in plerique non perferetur; in modo frequenter nullitas expoñit effectus; que omnia absurdum maximè carent, si dicimus uniones constitutre essentiam, quando omnes fieri possunt; cum autem mors supervenient illas solūm essentiam constitutre, que jam facte sunt, & utnam etiam interdum, si una tantum facta est, nam in omnibus praefatis casibus adeo intentio Ministrorum, forma, & materia remota, & proxima, & sic exiliata, hoc Sacramentum suffit à Christo, & domino institutum, neque ullam ait ex hoc sequi absurdum. Deus enim videt quid unctiones pro qualibet caufo facit applicande, & in fine ultime causat effectum talis Sacramenti. Verum hic dicendum modus non placet, ut diximus, loco est, utpote ex propria forma, & materia constanter, & fortassis proprius effectus habent, atque id est non esse unum numero Sacramentum. Quoniam vero ex alia parte omnes illas partiales unctiones ad integrum totius hominis unctionem, quam instituto huius Sacramenti exigunt, ordinantur, & per partem omnes illas de preceptoribus ad completam effectum obtinentur, id est sicut unctio ex illis omnibus unctionibus, & formis unum numero configurare Sacramentum, quod vocatur unum compositione, quatenus omnes illæ materialiter, & formæ ad artificiam compositionem unius adequati signi referuntur, tota itaque difficultas consistit in explicanda hac numerica compositione usitate, de qua sunt varijs modi dicendi breviter examinandi juxta dicta l.c.

41 Primo itaque aliqui alferunt hoc Sacramentum esse unum unitate individivis, sive indivisibilis, ita, scilicet, ut ejus practica significatio, & virtus collativa sui effectus non intellegatur, nisi tota simul, quando perficit ultima unctio, & tunc dividitur conseruare totum suum effectum, loquendo specialiter de gratia sanctificante, quia ali effectus divinorum auxiliorum, & interdum fanatici corporalis dispensantur à Deo pro opportunitate, sicut ali similes effectus in aliis Sacramentis. Ita dicunt hi DD. quod eodem pacto & habeat multiplex unctio ad unitatem huius Sacramenti, sicut se habet triplex missio in aqua, si tota est de Baptismi effectu ab eum totus Baptismus eius unus unitatis individivis unitate morali Sacramentali, ita nempe quod non constitueretur Baptismus, nec confitetur ejus vis, nec conferetur ejus effectus, nisi in tercia mensio abique divisione, & participatione in prima, & secundaria ergo de dicto eum esse unum hoc extreme Unctionis Sacramentum confitans totum in pluribus corporis partibus. Ex quo etiam deducunt primam unctionem propriè loquendo Sacramentum dici non debet, sed potius partem Sacramenti, sicut in predicta hypothesi de Baptismo magis expediret dicere primam mensiōne esse partem Sacramenti, quam esse Sacramentum. Ita ad verbū rem explicitā Averla q.un. de extremo Unctione sec. 5. quam opinionem sequitur etiam Caspens tract. 27. disp. 4. fect. 1. & ex his probabilitatem opposita, quia hoc Sacramentum, inquit, essentia liter perficit indivisibiliter illis quinque unctionibus, & formis ipsiis correspondibus, ac proinde gratia non confertur, nisi in ultimo instante terminativo quinta Unctionis, & prolationis fuit forma, quod ex eo præfertur probat, aqua verba, quibus illa quinque forme confitentur, poterit juxta hanc sententiam Minister ruta confitentia in prædictis sentientiis, & præterea in renibus, & pedibus, cum tamen confit ex dictis factis haec duas ultimas ex communione sentientia ad validitatem Sacramenti non esse necesis, plane neque dici potest, quod taliter reliqua quinque sint de mente Conciliū necessaria, cum non sit major ratio de illis, quam de his.

42 Secundo, ex his patet quid sit dicendum ad fundamentum oportet sententia, negatur enim hoc Sacramentum essentia liter perfcit indivisibiliter illis quinque unctionibus, & formis ipsiis correspondibus, & gratiam non conferri, nisi in instanti terminativo quinta unctionis, & prolationis sua forme, nam juxta nostram sententiam dicendum est per singulas unctiones dari singulos gradus, seu portiones gratiae, sicut in Eucharistia datur una pars gratiae per assumptionem unius speciei, & altera pars per suptionem alterius quare sicut quinque sunt unctiones partiales, quia unum numero confituntur, & integrum Sacramentum, ita per quinque vires quinque conferuntur gratiae portiones, quae ad eam effectum hujus Sacramenti constituant, & omnes illæ partiales materia, & formæ ad artificiam compositionem unius adequati signi referuntur. & juxta hanc sententiam dicendum est per primam gratiam partalem, quia in prima unctione conferunt, omnia peccata mortalia remittuntur, si quæ in inferno invincibiliter ignorata reperiuntur, cum neque at unum peccatum mortale absit; alio remittit; repugnat namque saltem de potentia Dei ordinaria quacumque gratiam

Maistri Theolog. Moral.

O habi-

valde apta, & proportionata ad significandum eius effectum. Et quia confitit male id negare, quodam apud Divum Bonaventuram dicit, 21. dist. 23. afferentes Sacramentum hoc confitere in solo oleo ab Episcopo benedicendo, ut materia proxima. Unigenitum non esse materiam, sed applicationem huius Sacramenti, hec concio non est materia Sacramenti Eucharistiae, sed enim applicatione. Ratio est, quia hoc Sacramentum constituit in ipso aliis applicatione materia, sicut Baptismus, & Confirmationis, & cetera Sacraenta praeceperunt Eucharistiam, que sola est Sacramentum permanens. Et plane pater ad sensum, quod quando oleum est in vase, aut in manu, vel digitis Sacerdotis, & agnos non unigunt non sic Sacramentum, etiam si forma proleratur, quando autem uniguntur, & simili forma profertur, tunc si Sacramentum, ergo ipsa unio est proxima materia huius Sacramenti. Quid autem unicollis requirantur, & sufficiant ad hoc Sacramentum perficiendum dicimus postea agentes, de ritu huius sacramenti quoad partes corporis insurgendas, & nominandas.

Terūd, est difficultas in materia necessaria hujus Sacra-
menti debeat esse oleum simplex, ita ut si balsamo permix-
tum non sit valida materia hujus Sacramenti. Affirmant Pa-
ludanus, Soto, Noguera, Averla, Layman, & alii recentiores,
qua deducunt in casu, quo non possit haberi simplex oleum,
non posse Sacerdotem ac hoc Sacramentum confundendum ut
Christiane, quia materia Confirmationis, quod est Christma
diversa est a materia extrema Unctionis. Hoc autem probant
ex ipso usu, & exercitu Ecclesie, quo solum oleum abique illa
balsami mixtione adhibetur. Item probant ex modo loquendi
Cinclis Florentini, & Tridentini, & ipsius Apolito, dum si
pliciter oleum nominatur, hinc enim fit hanc solam esse mate-
riam sufficiemtiam, & debitam, omnemque aliud liquorum;
& succum esse profus extrangum, & iuxta verba ipsius Apo-
lioti putandum esse dicunt, raiter fuisse materiam huius Sa-
cramenti a Christo institutam, ut non magis potuerit admis-
ter, & adjungi balsamum, quam quicunque alius liquor, &
fuec horum, & arborum. Ceterum oleum etiam balsamo
mixtum adhuc esse validam hujus Sacramenti tracterat
de cent Suarez, Henriquez, Amicus, & ex nostris Aretinus, Hu-
iques, Brancusi, Poncius, & alii Recenptores, qui confequer-
ter dicunt in casu, quo non posse haberi oleum simplex benedictum,
non posse Sacerdotem ut Christiane ad hoc Sacramen-
tum perficiendum, & hoc manifeste sequitur ex dictis in primo
afferto, ubi diximus, quod sicut mixtio aqua, vel aeris liquo-
ris, si vini materiam non corruptim materiam Calicis non tol-
let, ita ne mixtio balsami alteriusve liquoris olei materiam
non corruptim materiam extrema Unctionis non tolleret.
Cum ergo Christma sit oleum oliva ab Episcopo benedicatum
habens mixtitionem balsam in modica quantitate quarundam,
seu certe guttularium ciui plane, per hoc non definire esse materia
apta, & sufficiens pro extrema uncione, quia modicum balsami
substanti a olei non defracta, ut ea efficiens, & experientia ap-
pare. Et sice oleum non benedicatum in parva quantitate addi-
tum beneficio non facit, qui prius non sit benedicatum, inde
utrumque benedicatum censetur ex cap. *Quod in dubio de Con-
firmatione*, & hoc quia non defracta oleum tam benedicatum, ita
in proprio, quia modicum balsami substantia olei non de-
stitutis ei perpetuum, non ob id cessat esse materia apta huius
Sacramenti.

21 Neque opportunit docet Doctor I. c. non enim simpliciter & absolute absit tolli materia Sacramenti, si balsamum admittatur, sed solum dicit non requiri necessitate Sacramenti; inquit enim: *Nec spores nisi ex aliquo consilium ex eis*, & *balsamum*, *quam diuersi non est necessarium* etiam aliud probat congruentia, quam illi adducit, quia certum est Chishima significare nitemur conscientia, atque ideo illa balassum mixto efficacia, & significationi huius sacramenti non derogat, quae ex proportione materie desumitur, quavis necessario non requiriatur. Rationes vero, & auctoritates in oppositione adducunt probant solum, quod per loquendo ad confidendum hoc Sacramentum sufficit simplex oleum benedictum, neque necessaria est balsami permixtio, & in hoc differere a Confirmatione, in qua necessarium est Chishima exoleo, & balsamo confactum, ut iuxto loco dictum est, & hoc solum probat testimonium Jacobi, & Conciliorum, simpliciter enim de oleo loquuntur, quia ad materiam huius Sacramenti non est necesse balsamum per mixtio, & rationem dividimus alieni ibidecque quia Confirmatione, inquit, est ad Confessionem, & confirmationem fidei, & ideo in confirmato requiritur non tantum puritas conscientie per oleum significata, sed odor etiam bona fama per balsamum significatus, quem tenentur dare viventes exemplo bonorum operum, sed uite, qui habent in brevi exire de vita, & de via ad terminum, & fecerit conscientia pura, quia oleum significat ac propter ea

institutione divina solum simplex oleum est necessaria, & sufficiens materia ad hoc Sacramentum perficiendum, & per hoc differat Sacramentum extrema Unctionis a Sacramento Confirmationis, in qua necessarium est Chrismum ex oleo, & balsamo confeatum, nec simplex oleum sufficit, ut ad extremam un-

21. Quod est dicitur, oileum, quod est materia remota
huius Sacramentum debet ad eius validitatem esse specialiter be-
nedictum, & consecratum ad hunc effectum, tunc ex aliis oleo
non benedicto nullum fieri Sacramentum, sed fit de necessitate
Sacramenti, quod sit benedictum. Negant Victoria, Saratus,
Ledeuf, & quidam illi eis hanc benedictionem de efficiencia, &
necessitate Sacramenti, & dicunt esse oileum de necessitate pre-
cepti. Fundamentum est, quia Jacobus c. 5. volum dicit *Unguentum
oleo*, non autem addit *benedictio*; ergo oileum simplex, &
naturalis est essentia materia huius Sacramenti, nam sola fiz
ibi mentis oleo, quicquid autem pertinet ad materialia Sacra-
menti debet in lacrym oraculis contineri, cuius euangelii Autoris
sit Sacramenta institutare, & clientalia Sacramenta prescribere.
Conformatur, quia similiter argumento colligimus esse ostendere
baptismi materiam esse simpliciter aquam naturalem, quia
scriptura simpliciter aquam naturalem, quia
maternae requiretur, maxime est in materia Eucaristia, quia
est Sacramentum omnium angustissimum, atque in hac
non requiretur; ergo in nullis alterius materiali id requiri de-
necessitate Sacramenti. Communis tamen, & vera sententia
sanctorum, quam Recentiorum, ad diximus loc. cit. affirmat
Episcopo benedictionem essentiialiter requiri ad naturam huius
Sacramenti, sine qua irruunt etiam Sacramentum, & ita praeser-
tim doceat Doctor noster dicit. 23. cit. infra D. ubi ait, quod con-
fessor Episcopalis est necessaria ad hoc, ut si materia apta,
qui communiter in Sacramenis constitutus in illis solis
baptismus non requirit materiali specialiter consecrata, quia
Christus actu sui mundissime carne quando voluit a Joanni
baptizari, toram aquam consecravit, hoc est, in usum illius undi
dicavit sibi Doctor ibid., Faber, Huguenot, Hiribarren, Aretinus,
Poncini, Braneanus, & alii Recentiores passim. Fundamentum
lumitur ex Conciliis, Patribus, & Ecclesiis traditione, siquidem
tam Florentinani, quam Tridentinum Concilium pro materia
necessaria huius Sacramenti expresse, & ab aliis agnoscit
oleum ab Episcopo benedicendum; & ita etiam loquuntur Innocentius I. in Ep. p. cit. ad Decimum Innocentius III. cap. 20.
missor de facta Unione; qui loquendi modo non tantum
denotant obligationem praesepiti, sed etiam de necessitate Si-
cramenti, non enim loquuntur quasi ex se praescripientibus; sed
tamquam docendo id, quod ex ipsa institutione necessarium
est. Unde nobis nec insufficiens Concilia explicare possunt
de necessitate praesepiti, quia distincte, & expesse materialia
huius Sacramenti contra Hareticos alignant oleum ab Episco-
po benedicendum, & illud alignant in recho, non autem tantum
in obligo, quemadmodum materialia Calicis alignant viuum
aqua mixtum, sicut ea maiusima aqua admiserit abeatur, ut lo-
quitur Florenzenus & Trid. ffs. 22. cap. 7. expresse & hoc tam
eelle Ecclesia praesepiti ut Sacredotes aquam vero in Cali-
ce offereant miteant, non sit de oleo beneficione.

23 Ad fundatum opposit sententia iam dicimus loco
quod licet explicite, & evictante ex facie scriptura non colligitur, olem necessaria necessitate Sacramenti esse benedictum, sicutus quod hoc habetur ex Apostolica traditione, qui Concilia citata supponunt, sicut res Ordinum omnium materia habetur ex scriptura, sed ex Apostolica traditione, & prae Ecclesia. Ad Confirmationem negatur partitas de aqua, & oleo; illi enim tactus Domini Iustificat in confirmatione, non sic de oleo dicti potest; unde cum haec materia non fuerit a Christo Domino specialiter dedicata ad hanc effectum, sicut dedicata fuit aqua ad baptismandum tactu sua mundissimam canis, ut inquit Doctor beatus specialiter benedic, & applicari ab ipso Episcopo, qui est Pastor in Ecclesia Vice Christi. Tunc quia, ut etiam supra dictum est, cum Baptismus ut Sacramentum adeo necessarium, expedit tamen istius materiali esse committendum, & obviandum, in ex dicta confirmationis perderentur spe (per) ipsius infantes, cum vero hoc Sacramentum non sic simpliciter ad salutem necessarium, ad reverentiam, & decorum ipsius Sacramenti, & maiorem aptitudinem in significando expeditum sit eius materiali esse prius benedictam, & conferatam. Ad ultimum negatur etiam garitas de materia huius Sacramenti, & Eucharistie, quia et panis & vinum, nam hunc manibus suis accipiens semel dedicavit ad Sacramentum Eucharistie confidendum, nec alia benedictione, vel conferatione talis materia Eucharistie ait indigent, nam que major consecratio, quam immediate uniti corpori, & sanguini Christi? quorum coniunctione aliud modo sue fructus & vihi conferantur.

Quæstio II. Articulus II.

⁴ Quinto tandem est difficultas, an hoc olei beneficium negligi fieri debet ab Episcopo, ita ut neque per Summi Pontificis dispensationem possit simpliciter Sacerdoti committiri. Affirmant Bellarminus, Suarez, Amicus, Capensis, Coninckius, Layman, Averla, Fillicius, Nugent, & ex nostris Faber loc. cit. & plures alii Recensores. Fundamentum est, quia eadem Concilia, que definiunt materiam hujus Sacramenti esse oleum ab Episcopo benedictum, simul innone non posse ab alio, quam ab Episcopo benefici, quia cum absolute, & ab aliquo nulla limitatione hoc afferant, nullum relinquent fundamentum operandi contrarium. Confirmatur, nam dum Concilia huius Sacramenti materiam assignant, non dicunt illam ordinari esse oleum ab Episcopo benedictum, uti dicunt, cum assignant Ministrum Sacramenti Confirmationis, sed absolute pronunciant esse oleum ab Episcopo benedictum, quod non leve argumentum est in secundum dispensationem cadere posse, non autem in primum. Opposita sententia docet Iure divino utique solum Episcoporum possit ordinari oleum benedicere, ut fit apta materia hujus Sacramenti; nihilominus tamen posse Summi Pontificis hanc potestem simpliciter Sacerdoti delegare: ita hic omnes docent, ut diximus loc. cit. quicunque de Sacramento Confirmationis dixerint, falso per dispensationem Pontificis posse Chirismatis confirmationem simpliciter Sacerdoti committiri.

et pone Christiatis conseruatione implici Sacerdoti committi, nam hoc ipsum communis est materie hujus Sacramenti cum materia Confirmationis, unde illi Theologi qui admitebant posse ex dispensatione, seu commissione Summi Pontificis sufficere benedictionem Sacerdotis in materia illius Sacramenti, idem pariter affirmant, & admittunt in hoc Sacramentos quare miror Pontificis in Sacramento isto admittere, cum illud in Sacramento Confirmationis negaverit, & est contra Amicum in praesenti negare cum hoc in Sacramento Confirmationis jam admiserint. Ut igitur nos consequenter loquamur, cum hoc iam admisimus de materia Confirmationis cum Soto, d. 7, dist. 7, quest. 1, ubi ab initio questionis dicit, Christus debet esse specialiter ab Episcopo benedictum, vel ab alio, cui talis sanctificatio committi potest, hoc idem pariter de iustitia extrema Unctionia admittuntur, & codicis modo defendere, sciat ibi.

27 Secundum ad declarandum, quæ verba in forma hujus Sacramenti contenta sint de dilectione Sacramenti, que verò tantum de precepto, convenienti omnes in primis opus non esse exprimere materialm remotam hujus Sacramenti, hec in Confirmatione exprimitur cum dicunt *Confredo et Cibinatus*, docet enim necessarium non est neque necessitate Sacramenti, neque precepti, ut pater ex forma, quæ uitetur Romana Ecclesia non solum dicit, per ipsam *Sanctam Unionem*, Eccl. nella facta olei mentione; certum ergo non esse de substantia, neque de precepto materialm remotam hujus Sacramenti exprimere, sed fideliter cum exercere exprimere per ipsum Unctionis nomen sicut exprimunt materia baptismit per verbum *Ablus*. Volunt tamen esse de necessitate hujus Sacramenti, ut exprimatur materia proxima, felicitate, ut nominetur *Uncio*, quamvis enim factio propter perficiatur, non tollit, qui neciam verbo profiteri debet sicut in Baptismo, quamvis factio ista

² Hoc autem praefatim probatur in proposito; quia in Ecclesia Graeca in antiqua confuetudine Presbyteri hoc oleum consecrabant, & Clemens Octavus in sua instructione ad Episcopos Latinos de Gracorum ritu anno 1595. sicut: *Nostri cogendi Presbyteri Graci Olea Sancta prater Christum ab Episcopis Diaconis accepere, cum huiusmodi oleo ab eo ipso aborunt.* & *Sacramentorum exhibuisse ex veteri rito conficiuntur, & benedicuntur.* Ita refert Petrus Archiduinus in concordia Orientalis, & Occidentalis Ecclesie lib. 5. qui est de extrema Unctione c. ubi attestatur ita nomine, & ab antiquo a Gracis exerciti, dicens illorum Sacerdos ex tanta falea committit summi Pontificis benedictere oleum infirmorum, quamvis alioquin Christum apicis Episcopis benedicendum accipiant. Accedit etiam ratio, quia si potest Summus Pontifex dispensare, ut simplex Sacerdos conferat Sacramentum Confirmationis, ut dictum est lib. 4. sententia disputa. quest. 8. difficult. 4. certior a fortiori poterit dispungare; ut simplex Sacerdos oleum infirmorum benedicat, nam absolutè loquendo magis est concedere facultatem ministrandi Sacramentum Confirmationis, quam benedicendi Christum, aut oleum infirmorum, quia in ministracione talis Sacramentum certus ritus observari debet, & praescriperit verborum formam Christi institutione; non requiritur autem benedicere certius, & forma verborum facta, ut communiter Theologi notant, quia nempe Christus Dominus in hoc non praescripti certam benedictionis formam, sed simpliciter, solum, ut benedicetur Christum a legitimo Ministerio, unde quoquecum modo fit, validi est ad Sacramentum conseruandum; si ergo Pontifex poterit dispensare circa primum, faciliter, administrationem Sacramentum Confirmationis, tanto magis dispensare poterit supra secundum nempe supra oleum infirmorum, & Christianis benedictionem, nam qui potest magis, potest, & minus. Denique falsum est, quod a Amiens disput. 19. sectione 3. cum alius quibusdam, nunquam dispensatum fuisse supradictum oleum, ut post a simplici Sacerdoti fieri, cum de factu dispensatum in Ecclesia Graeca, & confitat ex Bulla Citate Clementis VIII. ex quibus fatis patet quae sit dicendum ad objecta in oponossum.

ARTICULUS SECUNDUS.

Quoniam sic forma & extrema Union

²⁶ **P**rimò convenient Catholici omnes, formam istius Sacramenti esse hæc verba, quæ profertuntur a Sacer-

lote, dum ungit partes corporis infirmi Per iham factum
antibus, & sum pessimum misericordiam indulgeret ibi
Eius, qui quisque deliquis per eum. & similiter de aliis
membris, & sensibus ut jam diximus disp. 6. quest. an. 2. ita
item declaratur eti in Concilio Florentino in decreto Eugenii,
& in Tridentino fess. 14. cap. 1. de extrema Unctione, & expre-
satur in Rituale Rom. & quavis forma illa sub his
verbis praeclaris in Sacra Scriptura non habetur, habetur tamen in
rituale illi D. Jacobus verbis: *Sequuntur informatus in nobis, indu-
cere Presbyteros Ecclesie, qui orent super eum ungentes, &c.* sic
non dicendo invenit verba forma huius Sacramenti significare
cerbere effectus illius per modum deprecationis; & cerum
profide de fide est modum hunc forme esse aptum, sufficien-
tem, & validum, siquidem traditur in Conciliis, exercutum
in Romana, & thivesi Becclesia, & attestatur Aretinus loc.
exercitum etiam in Graeca, quare hinc dubio tenendum est ab
Apolo, & ab ipso Christo manasse; cym enim ex traditione
Apostolica habeamus hanc formam huius Sacramenti, ne-
cessitate est capitulo ex initiatione Christi sibi immiscer-
tum est accepisse, & fidelibus postea tradidisse; ita com-
punctum Doctores de forma hujus Sacramenti dicuntur, ut
an diximus loc. cit.
27 Secundum ad declarandum, que verba in forma hujus Sa-
ramenti contenta sint de essentia Sacramenti, que verbo tan-
dem de precepto, convenienti omnes in primis opus non esse
exprimere materia remotam hujus Sacramenti, hec in
Confirmatione exprimitur cum dicitur *Conferno te Christi me*,
non enim necessarium est nec esse necessitate Sacramenti, ut
praecepti, ut patet ex forma, quae utitur Romana Eccle-
sia non solum dicit, per iham Sanlam Vollionem, &c. nulla
acta olei mentiones; certum est ergo non esse de substantia, ne-
cessitate de precepto materia remotam hujus Sacramenti exprimere,
sed sufficere cum exercere exprimere per ipsum Unctionis
nomen sufficere exercere exprimere materia baptisimi per verbum
abuso. Volum tamen esse de necessitate hujus Sacramenti, ut
exprimatur materia proxima, feliciter, ut nominetur Unctio,
quamvis enim sedis ipsa perficiatur, hoc non tollit, qui retinet
verbo proferri debet sicut in Baptismo, quamvis facto ipso
perficiatur ablutione, adhuc opus est, ut proferatur, & expri-
matur verbo. Quoniam vero in forma Graecorum omnium non
expressa nominatur, hec Aretinus loco citato sit taliter ex-
pressionem non esse simpliciter necessariam, sed sufficiere, quod
item sit implicite indicata invocando Deum, tamquam Me-
num, ut sit in forma Graeca, que talis est, *Pater Sanle
dedit animum, & corporum sanum frumentum sicut a morte
Corporis, & anima, a quo detinetur, ubi invocatur Deus,*
quamvis Medicus, ut feliciter, per Unctionem, velut per
modum Medicinae conferat sanitatem, atque ita implicite in-
dicatur, & infinitus Unctio; Convenienter item omnes illam
particulam, qui additum in Rituali Romano, *Sanlam Us-
ionem* non esse de necessitate Sacramenti, quia in Concilio
Florentino, & Tridentino non appetunt, sed Unctio simpliciter
nominatur, quod si effet de substantia Sacramenti, du-
procul prætermissa non sufficeret; quare concludunt esse so-
lo necessariam necessitate præcepti, nempe ex precepto, &
Ex Ecclesiæ. Dissident tamen, an sit de necessitate Sacra-
menti, ut nominetur, & invocetur Divina Misericordia, &
qui contendunt hoc esse necessarium ratione convenientia
ita maxime opportunitum, & convenientes videtur in illo sta-
tute inveniatis, & miseris divinan invokeat miseri-
cordiam, & pietatem. Utare dicunt, quod sicut in Sacra-
mento Baptismi, & Confirmationis necessaria est necessitate
Sacramenti explicita invocatio Trinitatis, quia ibi vita, & mi-
sericordia Christiana inchoatur; ita in hoc extrema Unctionis Sa-
cramento est pariter necessaria misericordia. Diving explicita
vocatio ob lumen divina pietatis indigentiam in eo extre-
mitate periculi, & ita prætermissa contendit. Nugus questio
art. 9. Alii tamen communiter hoc negant, vel fatentur dum
revocantes dicentes, non solere esse de substantia Sacra-
menti, ut in eius forma explicita causa principalis sit effectus,
de letantiæ hec effectum esset, sufficeret in proposito, quod
ma sit deprecatoria quia per modum ipsum deprecationis
est divina invocatio misericordia, & hic dicens modus con-
miserit; & probabilior, quem sequuntur Suarez, Conin-
cius, Averro, Reginaldus, Caspens, Layman, Fillius,
Anselmus ex nostris, & ali pasim.
28 Tertio, convenienter item omnes esse de substantia hujus
Sacramenti, ut petatur remissio peccatorum, quia inter effe-
ctus hujus Sacramenti sit et principialis, & principalis, & ne-
cessaria in hoc Sacramento intentus proprius peccata in-
veniatur; & quavis ejus quoque effectus fit juvare ad corporis
sanitatem, adhuc tamen confusa forma sufficiens est abique
huius.

hujus alterius effectus expressione, quia est secundarius, & non certus, nec opis est informa Sacramenti omnes, prorsus ejusdem exprimere effectus. Convenient tandem sicut omnes expressam invocationem Trinitatis ad efficiendum hujus Sacramenti non pertinet, immo neque esse necessariam percepti afficiunt Suarez contra quosdam ab iso citatos, & ratio est, quia neque hoc Sacramentum est profectus Fidei, sicut Baptismus, neque in hoc Sacramento aliqua occurrit ratio specialis invocations trium divinarum personarum, neque in Concilii hoc declaratur, neque in Rituall Romano, nec etiam communis confutando id habet; nullum ergo sufficiens fundamentum afferri potest ad assertandam tali percepti obligationem, immo si bene atque per modum deprecative forma, non bene illi accommodatur. Quamvis autem omnes particule preface, que in formâ hujus Sacramenti communiter proferuntur, ad ejus effectum non pertinent, itaque probabile totas has, que sequuntur, *Per istam facultatem unktionem indulget, vel parcat, vel remittat tibi Deus quicquid peccati*, ad ejus validitatem esse necessarias, ut graves Theologi docent, adhuc tamen omnes convenient debere Sacerdotem omnia illa verba in hujus Sacramenti forma, sed una tantum ut confitatur tunc inductione in omnibus, & singulis Sacramentis, tum communis sensu, & auctoritate Ecclesie. Si vero forma indicativa, & deprecative possunt equivalentes in sensu, & significatio substantialis, ut tenent Auctores prima opinione, tunc ab illo inconvenienti potest aliter; forma quoque indicativa est sola sufficientem esse ad validitatem hujus Sacramenti, cum nihil aliud requiratur ex parte forma, quam ut absolute, significare confiteri gratiam, ad quam conseruantur instituta in Sacramentum, licet diuerso modo significet, quia talis diversitas esse tantum accidentalis, & grammaticalis, quatenus forma prolatione omitti, aut mutari possit potest, & pro qualitate mutationis poterit in hoc incurri mortale, aut veniale peccatum: unde tam verba, que divinam misericordiam, quam o menses sensu exprimit, sub precepto sunt profunda, & usitata, & observata universalis Ecclesie praxis; qualiter autem de necessitate sit, ut distincte nominantur varie corporis partes, vultus, auditus, & reliqua, que solent inueniri, ex sequenti questione patet;

2. Quarto, est difficultas, an hujus Sacramenti forma, ut sit valida, debet necessario esse deprecative, vel sufficiat etiam indicativa. Ratio dubitandi est in varietas formarum olim adhibitorum in diversis Ecclesiis, nam ut referunt Divus Bonaventura, Durandus, Argentinus, & alii Scholastici 4. distincti. 23. tempore Divi Ambrosii in Ecclesia Mediolanensis forma hujus Sacramenti erat indicativa hoc modo: *Ungue te oleo salutis nuchi preparatus ad cerasim aeras posse subdere portantes*, & in Ecclesia Veneta fuit olim haec forma: *Ungue te oleo Sancto, usque unktionem protelus fortior forte vales aduersus aeras carceres in nomine Patrii, & Filii, & Spiritus Sancti*, ita refert Palatius 4. d. 23. ex libro Sacramentali Venetorum a Leonio X. approbat, conflat autem has formas esse indicativas, & non per modum deprecationis.

Confirmatur, quia forma hujus Sacramenti, ut dictum est, colligitur ex verba Iacobi *Ungue enim*, sed ex illis verbis non minus forma indicativa colligi potest, quam deprecative, sicut ex illis verbis, *Baptizantes vos, colligunt Ecclesia formam indicativam, Ego te baptizo*, ob quas difficultates Ricardus, Nauvius, Albertus, Paludanus, Beccanus, & alii probare putant indicativam formam esse sufficiens, alioquin Pontifices in praelatis Ecclesiis eam non admisissent, & consequtetur dicunt formam indicativam esse equivalentem deprecative, qua utitur Ecclesia Romana.

3. Pro resolutione difficultatis tertium est in primis, & tamquam de fide tenendum formam deprecative esse sufficientem ad hujus Sacramenti valorem, ut constat ex utroque Concilio, Florentino, & Tridentino, in quibus haec forma assignatur, & etiam ex praxi Romana Ecclesie, quia in materia Sacramentorum errare non potest, ut in omnibus Ritualibus Romanis legitur, & tandem ex ipsi Divi Jacobi verbis colligitur, *Ungue super eum, & oratio fidei alluvias infirmorum*, &c. quia omnia indicativa verba Sacerdotis, quibus hoc conficit Sacramentum, esse debere deprecatoria. Neque dicas formam deprecative gratiam non conferre, aut impetrare infallibiliter, ut divina promissio, ut ad causitatem Sacramenti requireatur, sed ex libero duxit beneplacito Dei, illam conferri videtur. Hoc enim omnino fallit, cum non minus hoc Sacramentum, quam alia, annexam habeat infallibilem Dei promissionem, quia omnia operantur ex meritis Christi. Sed in statu operis operari, non operari, & solum discrimen est, quod Deus ad suam gratiam per hoc Sacramentum infallibiliter conferendam non acceptat orationem indicativam Ministeri, sed deprecativam: est contra vero ad gratiam infallibiliter conferendam per Sacramentum penitus non acceptat orationem deprecativam Ministeri, sed indicativam tantum, & hoc totum pendet ex divina infirmitate, quia hanc regurit per modum Sacramentalis iudicium, illam per modum Sacramentalis deprecationis, quamvis per utrumque Sacramentum gratiam conferat infallibiliter, bitem non ponent.

3. Quinto, auero sit probable formam quoque indica-

tivam se sola sufficientem esse ad validitatem hujus Sacramenti, diximus loc. cit. hujus dubbi resolutionem pendere ex alia, an ista sua forma indicativa, & deprecativa possint esse equivalentes in sensu substantiali, quem Christus intendit, nam si equivalentes esse nequeant, ut tenent Auctores secunda opinio, dicendum est formam indicativam se sola non posse esse sufficientem ad hujus Sacramenti validitatem. Ratio est, quia duae formae, nisi in sensu, & significatio equivalentes, non sufficiunt, ut hujus Sacramenti, nec in hoc Sacramento aliqua occurrit ratio specialis invocations trium divinarum personarum, neque in Concilii hoc declaratur, neque in Rituall Romano, nec etiam communis confutando id habet; nullum ergo sufficiens fundamentum afferri potest ad assertandam tali percepti obligationem, immo si bene atque per modum deprecative forma, non bene illi accommodatur. Quamvis autem omnes particule preface, que in formâ hujus Sacramenti communiter proferuntur, ad ejus effectum non pertinent, itaque probabile totas has, que sequuntur, *Per istam facultatem unktionem indulget, vel parcat, vel remittat tibi Deus quicquid peccati*, ad ejus validitatem esse necessarias, ut graves Theologi docent, adhuc tamen omnes convenient debere Sacerdotem omnia illa verba in hujus Sacramenti forma, sed una tantum ut confitatur tunc inductione in omnibus, & singulis Sacramentis, tum communis sensu, & auctoritate Ecclesie. Si vero forma indicativa, & deprecative possunt equivalentes in sensu, & significatio substantialis, ut tenent Auctores prima opinione, tunc ab illo inconvenienti potest aliter; forma quoque indicativa est sola sufficientem esse ad validitatem hujus Sacramenti, cum nihil aliud requiratur ex parte forma, quam ut absolute, significare confiteri gratiam, ad quam conseruantur instituta in Sacramentum, licet diuerso modo significet, quia talis diversitas esse tantum accidentalis, & grammaticalis, quatenus forma prolatione omitti, aut mutari possit potest, & pro qualitate mutationis poterit in hoc incurri mortale, aut veniale peccatum: unde tam verba, que divinam misericordiam, quam o menses sensu exprimit, sub precepto sunt profunda, & usitata, & observata universalis Ecclesie praxis; qualiter autem de necessitate sit, ut distincte nominantur varie corporis partes, vultus, auditus, & reliqua, que solent inueniri, ex sequenti questione patet;

31. Quinto, auero sit probable formam quoque indica-

QUÆSTIO TERTIA,

De ritu, & Usu hujus Sacramenti.

33 R Itus hujus Sacramenti, ut diximus disp. sc. cit. q. 3, ab initio, habetur in Rituall Romano Pauli Quinti ubi docet Unktionem hanc fieri debere per modum Crucis in oculis, auribus, naribus, labiis, manibus, pedibus, & renibus, quam tam ultimum unktionem in factis omittendam esse dicit proper honestatem; & hanc autem unktionem in partibus illis, que natura gemina sunt duplex fieri debet, verbi gratia, una super oculum dexterum, altera super sinistrum, & unica inter omnes proficeri, ita ut formae prolatione incipiatur, antequam prior uncio finatur, nec definit, quin posterius facilius inchoetur, ut in codem Rituall adnotatur, ubi etiam dicitur, quod si quis in aliquo illarum partium multilatus existat, uncio in proximiore parte debet fieri cum eadem forme prolatione, quod rotum etiam ante此 adnotavit Scors dist. 23. cit. qu. unica, sub littera D. Cum igitur haec ex ipsius Ecclesie praxi constent, queritur in presenti, an unctio omnium illarum partium sit de scientia Sacramenti hujus, ita ut validè conferri nequeat nisi omnes illa partes ungantur. Rursum quavis hoc Sacramentum ex pluribus dictis partibus constet, & non solum in materia, & forma, verum etiam ex tot partialibus unktionibus, & verborum prolationibus, adhuc tamen est, & dici debet unum, sicutidem in universum, non nisi septem Ecclesie Sacramenta numerantur, oitque modis difficultas qualis sit haec unitas, & quomodo explicari debet, que dare difficultates breviter in hac questione sunt resolvenda, juxta fuisse jam dicta, examinata loc. cit.

ARTICULUS PRIMUS,

Quæstiones sufficiens ad hoc Sacramentum perficiendum.

34 U Tin hac controversia certa ab incertis se Jungamus, & præmitendum est omnes ferè Theologos in hoc convenire, non esse necessarium, ut sit duplex uncio in geminis partibus cuiusque sensus, sed satis est, si una tantum inungatur, verbi gratia, uno osculo, una auris, una manus, &c. neque in his unctionibus necessario fervandum esse ordinem a Concilio Florentino descriptum in decreto de unione Armenorum, ut prius inungantur oculi, quam aures, & reliqui sensibus, sed postea quilibet sensu. Unctionem inchoari, & finiri. Nec etiam necessarium esse, ut talis Unctio sit in modum Crucis, non enim in hoc Sacramento est eadem rite, ac in Confirmatione, sed sufficere simpliciter ungere, ut humana more veri faciat talem partem innungi. Nec rursum necessarium esse, ut unctio immediate fiat manu Ministeri, sed sufficit, si ungatur mediante gotipio, calamo, aut virga, & ita tempore dictum licet effe ut vitandum contagium concedunt quæmplices apud Dianam træc. 4. de Sacramenti resolutione 162. Quid tamen à Theologis non id est dicuntur, & conceduntur, ut passim abque illa necessitate ea in praxi redigi licet, nam si nulla occurrit necessitas debet uncio fieri co ritu, & cum omnibus illis circumstantiis, quas Ecclesia prescribit, & alia pro qualitate transfigurationis effe mortaliter culpa. Solum ergo per hoc Theologis significare intendunt, quod quæmplices Ecclesie ita fieri, & fervari debent, nec proinde nulla necessitate urgente, sine peccato omitti possit, non sum tamens de scientia hujus Sacramenti, nec ad ejus validitatem requiri, ut docent Sotus, Henriquez, Suarez, Aretinus, Layman, Amicus, Averfa, Bonacina, Toletus, & alii Simpliciter. His itaque præmissis tamquam certis, vel falso communiter concessum, ut recessus diffugiant, quod Unctiones ad hoc Sacramentum perficiendas necessario requirantur, quia in re plures sunt modi dicendi breviter examinandi, ut dinicimus.

35 Primo aliqui dicunt ad perficiendum hoc Sacramentum necessarias esse septem Unctiones, quia tot precepti Concilium Florentinum in decreto citat, de unione Armenorum, ubi septem affiguntur unctiones: *In oculis proper visum, in auribus proper auditum, in naribus proper odoratum, in ore proper gustum, in velocitatem, in manibus proper tactum, in pedibus proper gressum, in renibus proper delationem ibi viventem*, & in his septem locis Concilium, inquit, in unctionem esse ungendum neque facit exceptionem moris, & consuetudinis aliarum Ecclesiarum, doctrina autem illius Concilii est doctrina, & decreta universalis Ecclesie; ita tenet Faber ex nostris 4. dist. 23. dip. un. in fine, ubi ait etiam Scotorum has septem enumerare unctiones, licet aperte non dicat, esse de scientia Sacramenti, tamen

aperte dicit omnes illas partes esse inungendas, neque ullum excipit casum, unde videtur velle quod omnes sint de scientia, quia de omnibus, & eodem modo loquitur, & hanc etiam putat suam opinionem Divi Bonaventuræ, Ricardi, Durandi, & aliorum Veterum, qui eodem modo loquuntur nulla exceptione facta. Et tandem concludit omnificationem unctionis, rerum, & pedum in aliquibus Ecclesiis induciam esse ex scientia D. Thomæ. Communiter tamen omnes Theologi docent, ut diximus quart. 3. citato art. 1. duas poltermas unctiones renum, scilicet, & pedum non esse de necessitate Sacramenti, sed tantum de Ecclesiæ ritu, & miror, quomodo Faber id singulariter inter alios docerit, cum uictio in renibus, & ex praescripto eiusdem Ecclesie ob honestatem in febris non exerceatur, ut confat ex Rituall Romano Pauli Quinti quo tempore etiam Autor sit vivebat. Immo neque etiam unctio pedum propter eandem modestiam adhiberi solet Monialibus, certum autem est in febris non quod hoc quicquam non prætermissum sit, quod sit de substantia Sacramenti, nec diversus est ritus Sacramenti in viris, & feminis quoad substantia ab solute; ergo tenendum est cum communis sententia illas duas unctiones rerum, scilicet, & pedum non esse de ratione Sacramenti, sed totam eis rationem sufficiens salvari in quinque corporis sensibus, qui in prioribus quinque partibus inveniuntur; illas vero duas esse ceremoniales ab Ecclesia additas, sicut se habent aliae Ecclesiæ ceremonias in Sacramentis, sicut Concilium Florentinum debet intelligi cum veteribus Theologis, quamvis distincte de illis septem partibus, & unctionibus sit locutum, qua de causa Tridentini sessi. 14. cap. 1. nullum certum numerum pro materia Sacramenti hujus assignavit, sed solum dixit hujus Sacramenti materialia esse oleum ab Episcopo benedictum, nam *Uultus*, inquit apudissima *Spiritus Sancti graciæ*; qua inserviunt anima agrotantis innugantur, res prestat.

36 Secundo quæmplices assertur ad validitatem hujus Sacramenti necessarias esse ad minimum quinque unctiones in quinque corporis sensibus cum quinque partialibus formis respondentibus singulis unctionibus. Ita cum Divo Thom. q. 32, in additione ad tertiam partem art. 6. docent Thomitz, & Rectorientes communiter, Sotus, Henriquez, Nugnez, Valentia, Bellarmensis, Suarez, Layman, Coninchius, Averfa, Caspensis, Bonacina, & alii. Ratio autem est quam nuper infinitum, quia cum hoc Sacramentum sit ad reliquias peccatorum abscondendas, in corporis partibus est applicandum, in quibus est radix peccatorum; huc autem resedit in quinque corporis sensibus, nam ex omniis occitia, quæ radix est peccatorum, ortum dicitur, cum nihil sit in intellectu, quin prius fuerit in sensu, quare concludunt quinque sensuum unctiones ita esse de scientia hujus Sacramenti cum quinque formulis singulis prolationis, ut si autem quinque unctionem inuenire vita descessit, neque effectum gratiae, neque ipsum Sacramentum recipere credatur. Utrem huic communis sententia obstat; ut diximus loc. cit. quod non omnes Ecclesie hanc doctrinam sequuntur in praxi tempore necessitatis, quod signum est hanc quinariam sensuum unctionem non esse de scientia hujus Sacramenti, & hoc etiam docuit Universitas Lovaniensis anno 1588. cujus decreto subscriptus Archiepiscopus Mechliniensis, quod etiam in Belgio servatur in praxi tempore necessitatis, quando scilicet, & alia pro qualitate transfigurationis effe mortaliter culpa. Solum ergo per hoc Theologis significare intendunt, quod quæmplices Ecclesie ita fieri, & fervari debent, nec proinde nulla necessitate urgente, sine peccato omitti possit, non sum tamens de scientia hujus Sacramenti, nec ad ejus validitatem requiri, ut docent Sotus, Henriquez, Suarez, Aretinus, Layman, Amicus, Averfa, Bonacina, Toletus, & alii Simpliciter. His itaque præmissis tamquam certis, vel falso communiter concessum, ut recessus diffugiant, quod Unctiones ad hoc Sacramentum perficiendas necessario requirantur, quia in re plures sunt modi dicendi breviter examinandi, ut dinicimus.

37 Tertio aliis assertur ad necessitatem, & validitatem hujus Sacramenti necessarias esse septem Unctiones, quia tot precepti Concilium Florentinum in decreto citat, de unione Armenorum, ubi septem affiguntur unctiones: *In oculis proper visum, in auribus proper auditum, in naribus proper odoratum, in ore proper gustum, in velocitatem, in manibus proper tactum, in pedibus proper gressum, in renibus proper delationem ibi viventem*, & in his septem locis Concilium, inquit, in unctionem esse ungendum neque facit exceptionem moris, & consuetudinis aliarum Ecclesiarum, doctrina autem illius Concilii est doctrina, & decreta universalis Ecclesie; ita tenet Faber ex nostris 4. dist. 23. dip. un. in fine, ubi ait etiam Scotorum has septem enumerare unctiones, licet aperte non dicat, esse de scientia Sacramenti, tamen

non confertur, sed prout expedit salutem infirmi, quod non officit, quin extrema Unctio adhuc sit verum, & proprium Sacramentum. Unde à Concilio, & Patribus non ita ponitur hoc Sacramentum salutis corporis collativum, sicut anima, nam spiritus salutis ponitur collativum abſolute, corporalis vero tantum sub conditione, si nimis salutis anima expediens fuerit. Ad ultimum negatur alſumptum, quia ex modo, quo peccatorum remissio abſolute promittitur, & sine illa conditione, aperte significatur illam promitti nomine Dei, siquidem ut modo dicerebant, diversa est ratio de corporis salute, quia non semper infirmo expedit, sicut anima salus, & peccatorum remissio, unde illa sub conditione tacite sub intellēctu promittitur, nimis infirmo expediens fuerit, hac verò simpliciter, & abſolute, ut explicat Concilia, & Patres.

10 Dices Sacra menta nove legis instituta sunt vel ad remissionem peccati, vel ad collationem gracie, neutrum autem minus convenit extrema Unctioni; ergo non est nova legis Sacramentum; major patet, probatur minor, nam extrema non est ad remissionem originali ordinata, quia hec culpa per baptismum tollitur, nec ad remissionem actualis, quia hoc tollitur per penitentiam; nec etiam ad collationem gracie est intentionis, quia ad conferendam primam gratiam baptizantur peccatores instituta est penitentia, & ad conferrendam secundam gratiam, sed augmentum gratie instituta est Eucharistia ergo ad neutrum est. Unctio extrema instituta, & consequenter neque verum Sacramentum, & proprium dictum. Respondebat, ut diximus, l.c. a. 1. in fine negando minorem, ad cuius probacionem ascendens esse extreamam Unctionem per se institutam esse ad collationem gratiae secunda, seu gratiae augmentum, & remissionem vestimenta, ut magis constabat ex dicendis, non penitentia non defert vestimenta, & gratia secunda est augmentum gratiae, quod non tantum per Eucharistiam, sed per alia quoque Sacra menta, & opera peritoria habeti potest, ut constat ex aliis dictis.

ARTICULUS TERTIUS.

An hoc Sacramentum fuerit à Christo immediatè institutum, & quomodo definietur.

11 Primo dicendum est hoc Sacramentum fuisse immediatè à Christo Domino institutum. Ita Scorus d. 23. cit. q. in solutione ad primam, & hac etiam apud Cone. Trid. fuit semper communior, & probabilior opinio inter Scholasticos, ut diximus alijs, l.c. q. 1. ar. 2. p. illud vero est tamquam deſi de tenenda, nam sed. l.c. 1. de hoc Sacramento inquit, quod instituta est hæc sacra Unctio infirmorum tamquam verè, & proprie Sacramentum novi testamenti à Christo Domino apud Marcum quidem infirmatum, & per Jacobum autem Apollolum fidelius promulgatum, & commendatum. Et postea can. t. iudicavit, si quis dixerit extremam Unctionem, non est vere, & proprio Sacramentum à Christo Domino non sit institutum, & a Jacobo promulgatum, sed ritu tantum acceptum à Patribus, ut signem humanum, anachoreta sit. Et quamvis Concilium in hac veritate definita non utatur, particula *immediatè* ex his verbis, ut bis satias aperit colligatur, eo enim ipso, quod inquit hæc à B. Jacobo promulgatum, manifeste ostendit, quod in istis institutionem necessario supponit. Et hoc totum cosonat, doctrina Scori. 4. d. 4. q. un. 5. Circa quatuor hunc, ubi ait, quod Sacerdoti competet duplex spiritualis potestas, scilicet, conficiendi Eucharistiam, & abolivendi penitentiam, que non sunt una potestas, quia una videtur prior hæc altera, cum in Cora contulerit Deus primam, secundam autem non nisi post resurrectionem Joan. 20. & idem infra confirmat. q. de tertio articulo, ubi inquit videri probabile, quod in Sacerdotio sunt duas formæ partiales, in quorum altera confert potestas conficiendi Eucharistiam, in reliqua potestas abolivendi in penitentia, ita Doctor ibi discitat. Cum igitur Christus Dominus in nomine non exercitat Apostolos ad integrum, & totale Sacerdotium, sed ad partiale tantum, nimis ad potestatam supra eius corpus concreandus, non autem ad potestatam supra corpus ejus mysticum quod remittenda peccata, nam ita acceptum post resurrectionem ejus Joan. 20. hinc fuit colligetur Sacramentum extrema Unctionis ante illud tempus institutum non fuisse, sed post, & hunc diciendi modum sequuntur Suarez tom. 4. disp. 39. fed. 2. Amicus disp. 19. fed. 2. Averla querit, de hoc Sacramento fed. 1. & ex nostris Arctius loc. cit. & Hiltibarri disp. 22. fed. 1. & alii Recentiores psalmi.

14 Quarto, nec urgat, quod Evangelistæ distinctè, & expressè talis institutionis non meminerint, nam Evangelistæ prædicti solliciti fuerunt in illis Sacramentis recentendis, quæ ad latitudinem necessitatem pertinent, & ad Ecclesiæ dispositionem, ejusque à reliquis sedis distinctionem, hoc autem Sacramentum non est ad salutem necessarium, sicut neque Confirmationem. Tum etiam quia neque materia, & forma Sacramenti Ordinis habetur distinctè apud Evangelistas, cum tamen hæc, tamquam à Christo instituta, acceptetur ab Ecclesiæ, si igitur in proposito perpetua traditione Ecclesiæ apud Grecos, & Latinos collat extreamam Unctionem esse Sacramentum à Christo Domino.

15 Secundo, quia apud Evangelistas institutionis hujus Sacra menta expressa non habetur intentio, tota hujus questionis difficultas consistit in assignando tempore, quod hoc Sacramentum fuerit à Christo Domino institutum. Scholastici illi, qui art. prædicto hoc Sacramentum colligebant ex illo Ma. ci. 6. ubi

infirmitum, plura, quippe sunt, quæ Christus Dominus orez- per Apostolos tradidit Ecclesiæ, ut colligatur ex i. Acto, ubi dicitur Christus per quadraginta dies Discipulis appareville, & cum eis conveſens de Regno Cœlorum locutus fuisse inveniens, & exaudiens eos de omnibus ad Ecclesiæ gubernationem pertinentibus, & multa etiam sunt à Christo præscripta, & ab Apostolis predicata, quæ scripta non sunt, nam Andreas, Thomas, Bartholomeus plura prædicaverunt, & non scripserunt, extra autem Unctio non tantum fuit ab Apostolis prædicta, sed etiam scripto confignata, & promulgata à Jacobo, qui quidem scriptio, & promulgatio præsupponit hanc Sacramental Unctionem fuisse à Christo oratione institutam, & ab Apostolis predicata.

15 Quinto quod attinet ad hujus Sacramenti definitionem, quæ est altera pars quæsi, non eodem modo ab omnibus afflatur, cum enim hoc Sacramentum, sicut & cetera, conterat ex materia, & forma, tamquam ex partibus physicis, illud physice aliqni definiunt per suas partes physicæ dicendo, illa unctio oleo benedicto facta ex eis partibus corporis, ubi præcipue quinque organa sensuum videntur, sub præscripta verborum forma. Alii metaphysice illud definiunt per genus, & differentiationem, quod est signum rei sacrae, quæ aliquæ per se corporis infirmi unguntur oleo benedicto sub præscripta verborum forma puxa Christi initiatione ad salutem animæ, & corporis; ubi signum rei faciat sit loco generis, in quo extrema Unctio cum ritus convenienti Sacramentum. Quod vero additur, quo aliqua partes corporis &c. stat loco differentiatione, cum per has particulas extrema Unctio à ceteris differt Sacramentum, ut patet ex suuibus. Alii tandem utramque misericordie definitionem dicentes, extreamam Unctionem esse Sacramentum ex acta undicione olei, & prece Sacerdotis confirmatum, & ad salutem mentis, & corporis ergo ratione hominis divisa institutione ordinatum.

16 Denique Scorus noster loco cit. hanc affigat definitiōnem, quæ adamus omnia explicat necessaria ad hoc Sacramentum dicens; quod est Unctio hominis infirmi penitentis facta in determinatis partibus corporis cum oleo confacato ab Episcopo, ministrata a Sacerdote simul verba certa cum intentione debita proficiente; ex infinito divina efficaciter significans curationem finalem venialium. Quia quidem definitio exacta, & completa, utpote explicans omnia ad hoc Sacramentum requiri, explicat enim materiam remoram, quæ est oleum simplex ab Episcopo benedictum; explicat materiali proximam, quæ est inchoatio determinatis partibus corporis, explicat formam, quæ sunt orationes cum debita intentione a Sacerdote proficiente; explicat Ministram, quæ est folus Sacerdos, ut ex ipsi B. Jacobi brevi colligatur, explicat suscipientem, seu subiectum hujus Sacramenti capax, qui est homo penitentis infirmus; & explicat corporis partes, in quibus hoc Sacramentum suscipere debet, quæ sunt organa potentiarum vitalium; & tandem explicat vim, & effectum hujus Sacramenti, qui est ultra illud Sacramentum materia. Hæc igitur est vera, & propria hujus Sacramenti definitio, qui dicitur quotidiana per genus, & alias, tamen definitio, sunt una potestas, quia una videtur prior hæc altera, cum in Cora contulerit Deus primam, secundam autem non nisi post resurrectionem Joan. 20. & idem infra confirmat. q. de tertio articulo, ubi inquit videri probabile, quod in Sacerdotio sunt duas formæ partiales, in quorum altera confert potestas conficiendi Eucharistiam, in reliqua potestas abolivendi in penitentia, ita Doctor ibi discitat. Addit tandem Doctor benedictionem Episcopalem esse necessariam adhuc ut oleum sit apta hujus Sacramenti materia, quia communiter in Sacramentis constitutis in usu solus baptismus non requirit materiam specialiter consecrata, quia Christus tactu lux mundus sine materia, quando voluit Joanne baptizari, totam aquam consecravit, hoc est, in uero istum dedicavit; alia autem Sacramenta, quæ pro materia habent aliquod corporale, ut Unctiones, requirunt consecrationem, seu benedictionem Episcopalem, quia quidem est congruentia quod dan, sed potior ratio, est quam & ipse affligens, d. 7. q. 1. D. quia cum baptismus sit Sacramentum adeo necessarius, expediebat materiam eius esse valde simplicem, facilem, & communem, num vero Sacramentum hoc, sicut & Confirmationis, non efficit adeo necessaria, ad reverentiam, & decorum ipsius Sacramenti, & ad maiorem apertitudinem loquitur significando expediebat eius materiam esse prius benedictam, & consecratam.

17 Secundo iam diximus ibidem, proximum materiam, hujus Sacramenti esse Unctionem, quod & nomen ipsum hujus Sacramenti aperte indicat, & Apollonus ipse sufficienter expedit, cuius dixit *Unguentum cum oleo*, ac denique Concilia Florentinum, & Tridentinum definitum. Accedit etiam ratio, quia hoc Sacramentum non est essentialiter oleum ipsum, sed unctio facta per oleum, sicut baptismus non est aqua, sed ablution per aquam facta. Addit tandem Doctor optimam congruationem, quia unctio est signum vnde convenienter signato, seu effectu hujus Sacramenti, sicut enim unctio exterior fit ad aliquem morbum curandum, ita hæc unctio Sacramentis exterior significat curationem animæ interiorum a culpis venialibus, quam etiam congruentiam accepit, & approbat Cone. Trident. l. 14. c. 1. ubi postquam materiam hujus Sacramenti, & intentionem tamen faciendo, quod facit Ecclesia. Hoc igitur supposito queritur in presente quanam sit hujus Sacramentum extrema Unctionis materia & forma. Et quia materia Sacramentorum duplex est, ut etiam dictum est, ita de Sacramentis in genere, remota nimis, & proxima, de utraque in primo articulo agemus, & de forma in se-

quenti, & oīnā breviter resolve mus luxur dicit lib. 7. sent. dis. 6. art. 1. & 2. ubi fuit de hoc tractavimus.

ARTICULUS PRIMUS.

Quoniam si materia Sacramenti extrema Unctionis.

18 P rimo, iam diximus quæsi, cit. art. 1. materiam remotam huius Sacramenti esse oleum olive ab Episcopo benedictum. Ita Doctor loc. c. quod definitum habetur in concilio Florentino in decreto de unione Armenorum, & Trident. l. 14. cap. I. de extrema Unctione, & Apollonus ipse Jacobus in sua Canonica indicavit illis verbis *Ungentem cum oleo* quamvis enim non exprimat nisi oleum, hoc tamen ex communi modo loquendi intelligitur oleum commune, & usuale, quod est solus oleum olivarum, quemadmodum cum dicitur materia baptismi esse aqua, aqua elementaris intelligitur; & cum dicunt materialia Eucharistie esse panem, & vinum, ex vi communis locutionis, & significacionis intelligitur panis triticus, & vinum ex vite, quæ cantum sunt communia, & natura. Unde Concil. Flor. loc. c. expresse in suo decreto definit esse oleum simplex. Ex quo sequitur simplex dumtaxat oleum sine ultima mixione alterius liquoris esse materialia idoneam, & propriam huius Sacramentum, quod etiam Apollonus ipse citatis verbis indicavit, in quibus loco mentio folioli, & hoc idem confirmat maxima pars Ecclesiæ in distinctis vatis alferuantis materialiæ extrema Unctionis, & Confirmationis, ex quod illa sit oleum simplex, hoc autem balsamo mixtum. Nec refert Pontifices, & Concilia materialia huius Sacramenti aliquando appellare Chrismam, ut patet ex suuibus. Alii tandem utramque misericordie definitionem dicentes, extreamam Unctionem esse Sacramentum ex acta undicione olei, & prece Sacerdotis confirmatum, & ad salutem mentis, & corporis ergo ratione hominis divisa in institutione ordinatum.

19 Secundo iam diximus ibidem, proximum materiam, quæ adamus omnia explicat necessaria ad hoc Sacramentum, quod est Unctio hominis infirmi penitentis facta in determinatis partibus corporis cum oleo confacato ab Episcopo, ministrata a Sacerdote simul verba certa cum intentione debita proficiente; ex infinito divina efficaciter significans curationem finalem venialium. Quia quidem definitio exacta, & completa, utpote explicans omnia ad hoc Sacramentum requiri, explicat enim materiam remoram, quæ est oleum simplex ab Episcopo benedictum; explicat materiali proximam, quæ est inchoatio determinatis partibus corporis, explicat formam, quæ sunt orationes cum debita intentione a Sacerdote proficiente; explicat Ministram, quæ est folus Sacerdos, ut ex ipsi B. Jacobi brevi colligatur, explicat suscipientem, seu subiectum hujus Sacramenti capax, qui est homo penitentis infirmus; & explicat corporis partes, in quibus hoc Sacramentum suscipere debet, quæ sunt organa potentiarum vitalium; & tandem explicat vim, & effectum hujus Sacramenti, qui est ultra illud Sacramentum materia. Hæc igitur est vera, & propria hujus Sacramenti definitio, qui dicitur quotidiana per genus, & alias, tamen definitio, sunt una potestas, quia una videtur prior hæc altera, cum in Cora contulerit Deus primam, secundam autem non nisi post resurrectionem Joan. 20. & idem infra confirmat. q. de tertio articulo, ubi inquit videri probabile, quod in Sacerdotio sunt duas formæ partiales, in quorum altera confert potestas conficiendi Eucharistiam, in reliqua potestas abolivendi in penitentia, ita Doctor ibi discitat. Addit tandem Doctor benedictionem Episcopalem esse necessariam adhuc ut oleum sit apta hujus Sacramenti materia, quia communiter in Sacramentis constitutis in usu solus baptismus non requirit materiam specialiter consecrata, quia Christus tactu lux mundus sine materia, quando voluit Joanne baptizari, totam aquam consecravit, hoc est, in uero istum dedicavit; alia autem Sacramenta, quæ pro materia habent aliquod corporale, ut Unctiones, requirunt consecrationem, seu benedictionem Episcopalem, quia quidem est congruentia quod dan, sed potior ratio, est quam & ipse affligens, d. 7. q. 1. D. quia cum baptismus sit Sacramentum adeo necessarius, expediebat materiam eius esse valde simplicem, facilem, & communem, num vero Sacramentum hoc, sicut & Confirmationis, non efficit adeo necessaria, ad reverentiam, & decorum ipsius Sacramenti, & ad maiorem apertitudinem loquitur significando expediebat eius materiam esse prius benedictam, & consecratam.

20 Secundo iam diximus ibidem, proximum materiam, hujus Sacramenti esse Unctionem, quod & nomen ipsum hujus Sacramenti aperte indicat, & Apollonus ipse sufficienter expedit, cuius dixit *Unguentum cum oleo*, ac denique Concilia Florentinum, & Tridentinum definitum. Accedit etiam ratio, quia hoc Sacramentum non est essentialiter oleum ipsum, sed unctio facta per oleum, sicut baptismus non est aqua, sed ablution per aquam facta. Addit tandem Doctor optimam congruationem, quia unctio est signum vnde convenienter signato, seu effectu hujus Sacramenti, sicut enim unctio exterior fit ad aliquem morbum curandum, ita hæc unctio Sacramentis exterior significat curationem animæ interiorum a culpis venialibus, quam etiam congruentiam accepit, & approbat Cone. Trident. l. 14. c. 1. ubi postquam materiam hujus Sacramenti, & intentionem tamen faciendo, quod facit Ecclesia. Hoc igitur supposito queritur in presente quanam sit hujus Sacramentum extrema Unctionis materia & forma. Et quia materia Sacramentorum duplex est, ut etiam dictum est, per se-

QUÆSTIO SECUNDA.

Materia, & formam hujus Sacramenti.

18 Secundum superioris disput. 16. loquendo de Sacramentis in genere, quodlibet Sacramentum nova legis ex materia, & forma determinata confitare debet; ita enim definitio Cone. Florentinum, ibi citatum in decreto Eugenii de omnibus nova legis Sacramentis tribus omnia, & singula perfici debere, nimis robora tamquam materia, verbi tamquam forma, & persona Ministrorum confitentis Sacramentum, cum intentione tamen faciendo; quod facit Ecclesia. Hoc igitur supposito queritur in presente quanam sit hujus Sacramentum extrema Unctionis materia & forma. Et quia materia Sacramentorum duplex est, ut etiam dictum est, ita de Sacramentis in genere, remota nimis, & proxima, de utraque in primo articulo agemus, & de forma in se-

valde.

habitualium cum peccato mortali confitentes. Addi etiam potest quædam peccata mortalia colliguntur, & ex vi formæ in prima unctione, que nimis per talem lensem commis- sa sunt, alia vero veluti concomitantes ratione grata, cum qua confitentes non possint. Sed hoc omnia magis pabent ex dicendi infra, quando hoc Sacramentum suum conferat effectus, nam si singula unctioe suis partiales habent effectus, ex omnibus conurgit integrum Sacramentum, & sic erit unus unrate integratus, sicut dicitur de Sacramento Eucharistie. Si vero hoc Sacramentum essentialem perficit omnibus unctio- nibus, & formis illis corresponditibus, & gratia non confertur, nisi in ultimo instanti quinta Unctionis, & formis corresponditibus tunc Sacramentum itud erit unum unrate dividibilis, quia ejus effectus nullo modo per singulas unctioes patitur, sed dividitur, sed totus in ultima unctione dividibiliter confertur.

47 Quinto hic ulterius quarti solet, ut hoc Sacramentum sit ita unum in eadem persona, vel etiam successivo, seu per iterata collationem multiplicari non possit, quo modo Baptismus dicitur unus, & Confirmatio. Hoc Sacramentum posse in eadem persona in variis, & diversis infinitimis confitentes iterari definitum est in Concilio Florentino ab Eugenio Quarto in decreto de Sacramentis, ubi postquam doctriam tritacum Sacra- menta characterem imprimere, atque idem in eadem persona non posse, scilicet Baptismum, Confirmationem, & Ordinem, concludit quatuor reliqua characterem non imprimere, & reperiens item admittere, declarat tamen Concilio Tridentino, f. 3. hoc in eadem infinitate, & morbo repeti non posse, sed tantum quando infirmum post fulcere hoc Sacramentum convalefecit ex morbo, & rursum postea in aliis moribus, & mortis periculum incidit, potest tunc iterum hoc Sacramentum suscipere, ita Tridentinum l.c. dicens, *Quod si infirmus posse est in hac unctionem convaleverit, et rursum huius Sacramenti subficio juvans patientem, cum in aliis similem vix distinetur inciderit, &c.* & ratio hujus divinae institutionis est manifesta, quia in novo morbo, & fatalis periculo succedit quoque nova hujus spiritualis remedii indigentia, & sicut iterum corporaliter curatio in novo morbo, ita & haec spiritualiter iterari poterit.

48 Sexto, ex hac allata Concili doctrina oritur difficultas, an aliquando licetum sit in eadem quoque infirmitate, quando diuturna est, ne dubius, vel tribus annis durans, hoc Sacramentum iterari. Nam ex una parte Concilium id expresse prohibere videtur, cum dicat non posse infirmum in eodem morbo, sed in alio Sacramentum suscipere, & requirat, ut infirmus ex morbo convalefecat, & postea in aliis similibus incidat, ut hoc Sacramentum iterum suscipere posse. Ita vero pars magni subficio privaretur infirmum, si in aliquo diuturno, & difficili morbo non nisi semel hoc Sacramentum suscipere posset, ut inquit Concilium. Adhuc communiter respondent Doctores cum D. Bonaventura, f. 4. d. 23. part. 2. qu. 4. in fine, & D. Thoma in eodem d. 23. part. 1. art. 4. durante eadem infinitate, & eodem morbi statu non posse hoc Sacramentum iterari; sed quoties variatur morbi statu, ut de periculo non periculosis, & rursum de non periculoso fit periculosis, totius iterari licere. Primum probatur, quia pro eadem morbi necessitate, & eodem periculo durante sufficiens adhibetur remedium per unam dumtaxat facio ieiuniū unctionem, & in hoc sensu Catechismus ipse Romanus de hoc Sacramento loquens citata Concilius verba declarare videtur dicens: *Hoc observari oportet in uno, etadque agoratio cum egr in eodem vix periculo posuisse, semel tantum ungendum est.* Quod autem hoc Sacramentum etiam in eadem infinitate iterari possit, si plures accidit, ut ex eisdem morbi varietate infirmus periculus mortis exponatur, ex eo probatur, quia ut Concilia definient, hoc Sacramentum est institutum pro infirmis periculoso morbo laboribus, potest autem infirmus diuturna infinitate gravari, & plures in maneflo vita periculo repesci; ergo si infirmus graviter laborans hoc Sacramentum semel suscepit, si potest periculus evasit, & ob morbi diuturnitatem, ut hydro- pisis v.g. vel phthisis varietas notabiliter morbi statu; & rursum in simile vita periculum incidat, hoc Sacramentum repe- teret poterit, quia in tali casu novus censetur morbus, novaque necessitas. Unde pro collatione huius Sacramenti non tam attendenda est in longioribus morbis temporis diuturnitas, & ejusdem morbi continuatio, quam statu mutatio, ac periculi variatio, ut in eadem persona iterari possit, quia nimis huius sacrae Unctionis capacitas, & indigentia in tali morbi statu, & proximo morbi periculo fundatur.

49 Postremo advertunt Doctores inter unam, & aliam un- ctionem notabilem tempore distinguit interponi debere, ut ita verè confiteret, & appareat periculum mortis huius vere renovatum. Ita Suarez, Noguera, Henriquez, Reginaldus, Co-

ninchius, Anicetus, Averroë, Bonacina, & Summis passim. Dicunt hinc sequi Sacramentum hoc contemptui exponi posse, nam in eadem die plures posse accidere periculum, & rursum hoc Sacramentum conferri, quod plane sine contemptu, & irrever- gencia Sacramenti contingere non posset. Respondetum cum D. Bonaventura, l.c. non sequi contemptus Sacramenti, quia periculum extremum non potest plures in eadem die accidere, nullus autem, inquit Seraphicus Doctor, in aliqua infinitate unigenitus est, nisi cum ad exitum appropinquare presumatur, & hoc ex infinitate aggregatione, quem statim natura diu sustinebit, & formis illis corresponditibus, & gratia non confertur, nisi in ultimo instanti quinta Unctionis, & formis corresponditibus tunc Sacramentum itud erit unum unrate dividibilis, quia ejus effectus nullo modo per singulas unctioes patitur, sed dividitur, sed totus in ultima unctione dividibiliter confertur.

50 Quinto hic ulterius quarti solet, ut hoc Sacramentum sit ita unum in eadem persona, vel etiam successivo, seu per iterata collationem multiplicari non possit, quo modo Baptismus dicitur unus, & Confirmatio. Hoc Sacramentum posse in eadem persona in variis, & diversis infinitimis confitentes iterari definitum est in Concilio Florentino ab Eugenio Quarto in decreto de Sacramentis, ubi postquam doctriam tritacum Sacra- menta characterem imprimere, atque idem in eadem persona non posse, scilicet Baptismum, Confirmationem, & Ordinem, concludit quatuor reliqua characterem non imprimere, & reperiens item admittere, declarat tamen Concilio Tridentino, f. 3. hoc in eadem infinitate, & morbo repeti non posse, sed tantum quando infirmum post fulcere hoc Sacramentum convalefecit ex morbo, & rursum postea in aliis moribus, & mortis periculum incidit, potest tunc iterum hoc Sacramentum suscipere, ita Tridentinum l.c. dicens, *Quod si infirmus posse est in hac unctionem convaleverit, et rursum huius Sacramenti subficio juvans patientem, cum in aliis similem vix distinetur inciderit, &c.* & ratio hujus divinae institutionis est manifesta, quia in novo morbo, & fatalis periculo succedit quoque nova hujus spiritualis remedii indigentia, & sicut iterum corporaliter curatio in novo morbo, ita & haec spiritualiter iterari poterit.

QUESTIO QUINTA.

De effectibus Sacramenti Extremae Unctionis.

51 Non est difficultas de effectibus, quos habet com- munes cum reliquis Sacramentis, & praeteritum de gratia habituali, & ejus augmendo, hoc enim gratis concedunt Theologi omnes, ut expressè de finitum est in Concilio Tridentino, f. 14. can. 2. de extrema Unctione his verbis: *Et quis dixerit sacram infirmorum Unctionem non esse ferre gratiam, anathema sit, sed difficultas est de propriis effectibus, quibus reliqui Sacramenta dilunguntur, & propter quos primario hoc Sacramentum fuit a Christo Domino institutum, & quidem tres præstent eius effectus proprii vide- tur infirmis. Jacobus in sua Epistola cap. 5. cum dixit: *Vigiles enim eum non in nomine Domini, & oratio fidei salvare infirmum, & alleviare in nomine Domini, & si in peccatis sit, dimittere ei.* Primus est salvare infirmum, hoc est, ipsum liberare ab infinitate corporali. Secundus est alleviare ipsum. Tertius est remittere ipsi peccata, si sit in peccatis, quos effectus adhuc confirmat, & magis declarat. Concilio Tridentino, f. 14. nam postquam in processio dictu faciat eam Unctionem effici firmissimum praesidium contra veritas, & tentationes diaboloi, qui tempore mortis maximè vigilat, ut animas nostras devoret, deinde in c. 2. aut quid *Officia de letis, si que sane adhuc expandi, se peccati reliquias absolvit, & agresti animam alleviat, & confirmat magnum in eum misericordis fiduciam existante, quia in- bursa elevatur, & in morbi incommoda, & labores leviori, & tentationibus demonis calorem infestationis faciliter resipit, ita Concilium, & tandem post numeratos effectus spirituales, quos virtutem huius Sacramenti agrestis recipit, ita concludit. Et sacerdos corporis interdum ubi salutis anima expedierit, conquisit, ut postea cap. 3. repetit turris, & confirmat sacerdotem Unctionem confiterat gratiam, peccata remittere, & alleviare infirmos. Ex quo patet duplicitas eius huius Sacramentum effectum, alterum spirituale, quem causat in anima, & illum semper confort obicit, non ponenti, alterum materialē, quem interdum causat in corpore, & non nisi quando anima salutis id expedit, quod etiam Florentinum expedit l.c. quando dicit, quod huius sacrae Unctionis effectus est mons sanatio, & in quantum expedit ipsius etiam corporis, hos igitur effectus in priuata questione brevi ter explicabimus iuxta dicta disp. 9. cit. quest. 4.**

ARTICULUS PRIMUS.

Quinam sine hujus Sacramenti effectus, & quae effectus corporis precipuis.

52 Theologi communiter præstatos sacrae Unctionis effec- tus adhuc magis explicare volentes ad quinarium reducunt numerum. Primum effectus illi communis cum aliis Sacramentis est gratia sanctificans, ut supra dictum est. Secundus est speciale gratia auxilium tunc ad superandas tentationes in mortis articulo occurrentes, tum ad ipsum, & confidentiam facilius, & firmius in Deum erigendam, tum tandem ad mortis, & mortis molestias cum majori patientia ferendas. Tertius est remissio peccatorum venialium primarij, & per se, ut ex superstitiis Apostoli, & Conciliis verbis, & ipsa Sacramenti forma colliguntur. Quartus est remissio peccatorum etiam mortalium, secun-

secundarij tamen, & per accidentem, si quæ fortè habet infirmus, quæ habere se bona sit, & invincibiliter ignore, ut infra explicablebitur. Quintus denique est abfessio reliquiarum peccati, ut expressè docet Concilio Tridentino, cit. cap. 4. quantum quidem reliquiarum peccati nomine quid sit intelligendum non omnes convenient, communiter tamen cum D. Th. d. 23. q. 2. ad 2. intelligent animi languorem, torporem, macorem, tristitiam, fastidium, anxietatem, & alias similares pravas afflictiones, quæ ex peccatis præteritis, & cumque recordatione oris solent, & peccatorem in desperationem inducere, & hoc diffidat ad effectus spirituales, quos hoc Sacramentum in anima cau- sat, non ad materialem lanitatem corporalis. De his igitur extrema Unctionis effectibus disputant Theologi, quinam sit eorum magis principialis, & praecipuus, & propter quem primario, & principaliiter fuit hoc Sacramentum a Christo Domino institutum. Quia in variz sunt opinione, quas distincte qu. 4. cit. referimus, ubi tandem art. 1. pro qualibet resolutione se, quæ ponimus conclusiones.

53 Primum dicendum est, effectum primarium hujus Sacra- menti esse finale remissionem omnium venialium per se, mortalium verò non nisi per accidens, ut postea dicendum. Hec con- clusio est Scotti loc. cit. quam fusè probat Faber, Aretinus, Hincqueus, Brancatus, Hiribarneus, & alii Scottisti, cui expressè fa- vit Concilio Tridentino, f. 14. c. cap. 1. & can. 2. ubi primum, & pra- cipuum hujus Sacramenti effectum statutum remissionem peccatorum, secundum vero, ac veluti ex hoc primo orientem recent- fit alleviationem animæ per excitationem fiducia in divina misericordia. Hoc idem colligunt ex forma Sacramentali extre- ma Unctionis, quia forma cuiuslibet Sacramenti exprimit primarium illius effectum, utpote quæ expressio est in significando; sed remissio peccatorum exprimit per formam, quia utitur Ecclesia Romana, & Graca, ut suprà dictum est; ergo hoc effectus primarius hujus Sacramenti effectus. Quod autem talis re- missio sit per se, & ex vi institutionis hujus Sacramenti veniali- um tantum, non autem mortalium, expressit Catechismus Romanus de hoc Sacramento dicens. *Docebunt igitur Paoles hoc Sacramentum graciæ tribui, que peccata, in primis leviora, guidem, & communem nomine appellatur venialis remissio, exstantes enim tunc Panis etiam Sacramento iollusus.* Noguera enim hoc Sacramentum primario loco ad graviores crimina remi- ssione inservit, ut quæ verba eius, sed etiam ratione, & Panis etiam remissio eius, quæ verba uia sua idem sonant, quod ex opere operato. Non ergo per se, & primarij peccata mortalia hoc Sacramento delectantur, quia hoc per se spectant ad Sacramentum baptismi, & Pentecontæ, sed tandem secundarij, & per accidentem modis infra explicando; unde & Ritualis Romanus pro- habet hoc Sacramentum dari peccatori manifesto, nam mortalia supponuntur per Sacramentum Confessionis remissa, & suscipiens hoc Sacramentum supponit esse in statu gratiae; ergo remissio peccatorum, qui dicitur esse hujus Sacramenti effectus primarius, & praecipuus, intelligenda est primario de venialibus. Itaque ex Concilio Tridentino, & forma extre- ma Unctionis colligunt dari gratiam remissivam peccatorum, canquam effectum primarium, & immediatum hujus Sacra- menti, & in Catechismo Romano declaratur illa peccata per hoc Sacramentum remittenda primarij, & per se intelligi de- beret venialis, non autem mortalia, quia hoc per se spectant ad alia antecedentia Sacramenta, alioquin præmissa fols un- datione posset innotescere Vaticanicum Ministrari sine prævia peccati, quia ad prædictum & dignam Eucharistie sumptionem non requiriatur, nisi ita sit gratia, qui per Sacramentum quoque extrema Unctionis acquiri posset, si ad remissionem cuiuscumque peccati præmissæ per se institutum esset, sive venialis, sive mortalia, hoc autem est contraria determinacionem Ecclesiæ, & Tridentino, f. 13. cap. 7.

54 Secundum dicendum est, hunc effectum finalem, scilicet remissionem venialium cauferi ab hoc Sacramento ex opere operato, dummodo sufficiens per complacentiam in peccatis obli- cem non ponat. Hec assertio probatur ex paritate aliorum Sa- cramentorum, sicut enim catena Sacra-menta causant effectus suis ex opere operato; ita & hoc suum proprium, & primarium effectum caufer debet. Inmodum igitur sicut congruit fuit, quod Baptismus effectus remissio peccatorum venialium, ut dicitur, & tentationes in articulo mortis occurrentes, & quidem nisi nomine reliquiarum peccati huius intelligamus, difficulter defendi potest ea- cum abfessio reliquiarum vigorabit, & roboretur ad tentationes super- annas. & proinde peccatorum eliquiæ dici posunt, quibus abfessio reliquiarum vigorabit, & dignam Eucharistie sumptionem non requiriatur, nisi ita sit gratia, qui per Sacramentum quoque extrema Unctionis acquiri posset, si ad remissionem cuiuscumque peccati præmissæ per se institutum esset, sive venialis, sive mortalia, hoc autem est contraria determinacionem Ecclesiæ, & Tridentino, f. 13. cap. 7.

55 Quartus dicendum est, hunc effectum finalem, scilicet remissionem venialium cauferi ab hoc Sacramento ex opere operato, dummodo sufficiens per complacentiam in peccatis obli- cem non ponat. Hec assertio probatur ex paritate aliorum Sa-

cramentorum, sicut enim catena Sacra-menta causant effectus suis ex opere operato; ita & hoc suum proprium, & primarium effectum caufer debet. Inmodum igitur sicut congruit fuit, quod Baptismus effectus remissio peccatorum venialium, ut dicitur, & tentationes in articulo mortis occurrentes, & quidem nisi nomine reliquiarum peccati huius intelligamus, difficulter defendi potest ea- cum abfessio reliquiarum vigorabit, & dignam Eucharistie sumptionem non requiriatur, nisi ita sit gratia, qui per Sacramentum quoque extrema Unctionis acquiri posset, si ad remissionem cuiuscumque peccati præmissæ per se institutum esset, sive venialis, sive mortalia, hoc autem est contraria determinacionem Ecclesiæ, & Tridentino, f. 13. cap. 7.

Mafris Theol. Moral. Oo 2. m-